

Bratislavský KURIÉR®

**Kam sa vybrať
za klziskom a
stromčekom?**

str. 2

**Edita
Gruberová
vystúpi opäť
v Bratislave**

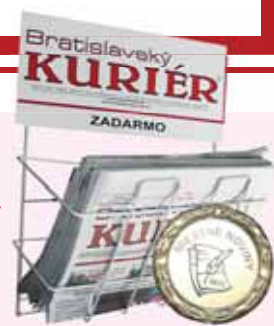
str. 14

**Najlepšie
miestne noviny**

Bratislavský kuriér

získal **1. miesto**

v celoslovenskej súťaži „Miestne noviny 2011“.

„Vianočné“ nájomné 1710 eur za deň nemá kto zaplatiť

Jedno z najkrajších, najmasovejších a najdlhších podujatí hlavného mesta otvorí svoje brány už tento piatok 25. novembra.

Vianočné trhy budú v tomto roku trvať 29 dní a skončia sa deň pred Štedrým dňom, v piatok 23. decembra.

Návštevníkov Hlavného a Františkánskeho námestia aj tento rok čakajú stánky s občerstvením, vianočnými darčekom či prezentácia výrobkov charitatívnych organizácií. Bratislavská samospráva začiatkom novembra uzavrela verejnú súťaž, v ktorej sa o 88 vianočných

stánkov uchádzalo 334 záujemcov. Elektronická aukcia napokon vygenerovala 26 víťazov pre stánky s občerstvením, pričom najvyššie nájomné by mal platiť víťaz stánku s A26 - 1710 eur/deň.

Do mestskej kasy by tak z prenájmu iba tohto stánku malo pribudnúť takmer 50 000 eur, ale zrejme nepribudne. Podľa informácie Bratislavského kuriéra nie všetci víťazi elektronickej aukcie sú ochotní uzavrieť tak vysoké nájomné. Ako chce vedenie mesta riešiť tento „škrt cez rozpočet“, sme sa od kompetentných v minulom týždni dozvedeli.

(ki)

Ostanú niektoré stánky napokon prázdne?

Zrekonštruovaný hrad prilákal tisíce zvedavcov

Aj napriek mrazivému počasiu sa vo štvrtok, 17. novembra zišli na nádvorí Bratislavského hradu tisíce ľudí. Návštevníci totiž mali jedinečnú možnosť prezrieť si novozrekonštruované vnútorné priestory, ktoré budú opäť na neurčitý čas verejnosti neprístupné. Otvorená ostane len expozícia Dejiny Bratislavského hradu v Rytierskej sieni a Klenotnica na prízemí. Na možnosť uvidieť vnovorený hrad zvnútra, čakali preto niektorí aj hodinu.

V priestoroch hradu zatiaľ nebudete nájsť nábytok. Návštevníci štvrtkového Dňa otvorených dverí mohli obdivovať okrem fotografií z histórie hradu a jeho rekonštruk-

cií len zrenovované zdobené steny. Vybavenie priestorov nábytkom je samostatným stupňom verejného obstarávania Kancelárie NR SR a Slovenského národného múzea. Na rekonštrukciu čakajú ešte podzemné priestory, tie majú byť dokončené v roku 2012 a uvažuje sa o ich využití na stálu expozíciu Dejiny Bratislavského hradu. Verejnosť zatiaľ nepustili ani do Korunnej veže, kde by mala byť expozícia uhorských korunovačných klenotov.

Hradný palác bol v havarijnom stave

Na jar v roku 2008 začala zatiaľ posledná rekonštrukcia hradného

paláca. Jeho stav vtedy došiel až do havarijného štádia. Rozvodom a technickým zariadeniam skončila životnosť, čo nepriaznivo ovplyvňovalo historicky cenné priestory, budova mala statické problémy, zavlhnuté murivá a omietky, či nevyhovujúce okenné výplne. Taktiež bola citelná potreba zmeny funkčno-prevádzkového využitia paláca a jeho historického a architektonického výrazu. Po rekonštrukcii má hrad slúžiť ako reprezentatívny priestor, bude sídlom expozície SNM či turistickou destináciou.

(pokračovanie na str. 11)

Tento rok prideliť 53 mestských bytov

V priebehu tohto roka prideliť bratislavská samospráva 53 mestských nájomných bytov. Bratislava má v súčasnosti k dispozícii ešte 961 bytov, 155 z nich je určených pre projekty podporujúce bývanie mladých rodín, 244 pre seniorov.

Zrušenie trate zvýšilo nápor na ŽST Vinohrady

Zrušenie električkových liniek na trase Radlinského – Hlavná stanica spôsobilo zvýšený nápor aj na ŽST Vinohrady. Od 20. novembra preto premáva posilová linka č. 7 obsluhujúca trasu ŽST Vinohrady – Centrum.

V Ružinove sa od 1. decembra nesmie piť

V Ružinove platí od 1. decembra zákaz predaja a pitia alkoholu na verejných priestranstvách. Ružinov tak chce poskytnúť mestským policajtom účinnejší nástroj na boj s popíjajúcimi bezdomovcami a mládežou.

Pred sviatkami sa treba upokojiť a stíšiť

V súvislosti s otváraním niekoľkých vianočných trhov a predvianočným obdobím vôbec sme sa Bratislavčanov spýtali, čo im v hlavnom meste v tomto smere chýba, čo sa tu pred Vianocami neodohráva a podľa nich by malo. A, naopak, čo oceňujú, čo sa im páči.

„Bratislave toho chýba veľa, na nič nie sú peniaze“

Bratislave chýba veľa vecí, ale nič sa tu nerobí a ani nebude, lebo je zadlžená, na nič nie sú peniaze. Autá stále parkujú na chodníkoch, ulice nie sú osvetlené, sú plné listov, ktoré neodvážajú. Ľudia sú radi, že sú, malo by tu byť viac hliadok, aby sa cítili bezpečne, ale to tu asi nikdy nebude. Každý si robí, čo chce, kradne sa, a ak toto z mesta nezmizne, tak sa budú ľudia stále báť. Na nič nie sú peniaze, je to tak v každom odvetví.

Emília Gurská

„Ladové plochy na korčuľovanie by mali byť všade“

Tvorcovia toho predvianočného sa domnievajú, že centrom sveta je Hlavné námestie, prípadne River Park. Mne chýbajú ladové plochy na korčuľovanie pre verejnosť vo všetkých častiach Bratislavy. Nielen v predvianočnom období, ale počas celej zimy.

Veronika L.

„Vianoce odchádzajú z Bratislavy veľmi rýchlo“

Chýba mi pokoj, stíšenie sa pred sviatkami, reklama sa „ožýva“ z každej strany. A ešte jedna vec, vianočný stromček je v centre mesiaca pred Vianocami, ale po nich veľmi rýchlo zmizne. S dcérami sa nám už niekoľkokrát stalo, že sme sa išli v povianočnom období prejsť do mesta, ony sa naň tešili a on tam už nebol.

Dana Magdolenová
(ld)

Vianočné trhy lákajú aj návštevníkov Prahy

Najbližšiu sobotu (26. novembra) sa začínajú aj Vianočné trhy na Staromestskom a Václavskom námestí v Prahe. Ako prezradila Hana Tietze, hovorkyňa Taiko, spoločnosti, ktorá má na starosti ich prípravu a organizáciu, sú

najväčšími nielen na území českej metropoly, ale celej krajiny. Vlni sa prítomným predstavili aj súbory zo zahraničia, ochutnávali vianočné špeciality z rôznych kútov Európy.

(ld)

Pohľad na Staromestské námestie zhora. foto Taiko

V neďalekom barokovom zámku sa platí aj vstupné

Za vstup na vianočné trhy na rakúskom barokovom zámku Schloss Hof sa platí, dospelí sa tam

dostanú za štyri eurá, deti od šiest do pätnásť rokov za jedno.

(ld)

foto MAGMAG Events & Promotion GmbH

Niekde nebudú mať ani jeden vianočný stromček, inde aj dva

Keďže sa klzisko pre verejnosť a vianočný stromček neobjavia vo všetkých bratislavských mestských častiach, musia sa za nimi obyvateľia premiestniť k „susedom“.

Na obe atrakcie – stromček aj klzisko – bude bohaté iba Staré Mesto, a to hneď niekoľkokrát. Ladová plocha sa objaví na Hviezdoslavovom námestí, pred Europeou i v River Parku.

Čunovo

Klisko na korčuľovanie pre verejnosť tam mať nebudú, vianočný stromček áno. „Objaví“ sa v areáli tamojšieho miestneho úradu.

Devín

Klisko nesprevádzkujú, vianočný stromček pre všetkých by mal mať sedem až osem metrov.

Dúbravka

Jeden vianočný stromček postavia pred miestnym úradom, druhý pred kultúrnym domom. Vzhľadom na znížené príjmy v tomto roku nepočítala mestská časť vo svojom rozpočte s výdavkami na zriadenie verejného klziska, ľudia môžu zísť s korčuľami na zimný štadión.

Jarovce

V mestskej časti sa neobjaví klisko ani veľký vianočný strom.

Nové Mesto

Otvorenie verejného klziska tam neplánujú. Vianočným spôsobom vyzdobia jeden zo živých stromov v okolí miestneho úradu.

Petržalka

Umelé klzisko tam tento rok mať nebudú, vianočné stromčeky budú mať dva. Jeden pri Kostole

Smrek obyčajný na Hlavnom námestí rozsvietia 25. novembra pri príležitosti otvorenia tohtoročných trhov. foto mk

Svätej rodiny na Námestí Jána Pavla II., druhý neďaleko bývalého Ludusu. Toto miesto si zvolili preto, lebo chcú, aby sa stalo zaujímavým.

Podunajské Biskupice

Klisko na Bieloruskej ulici zrušili „z dôvodu nerentability“. Najväčší vianočný stromček bude

na Trojičnom námestí.

Rača

Klisko neplánujú, vianočný stromček mať budú. Mal by stáť pred Nemeckým kultúrnym domom.

Rusovce

Klisko tam nebýva, vianočný stromček by mali na miestnom námestí postaviť okolo Mikuláša.

Staré Mesto

Budú tam mať vianočný stromček aj klzisko pre korčuľovačtívu verejnosť. Na Hviezdoslavovom námestí.

Vajnory

Ladovú plochu v priestoroch športového areálu Alviano budú môcť aj tento rok využívať obyvatelia a návštevníci Vajnor. K dispozícii im bude od 2. decembra do 29. februára 2012, počas prvých troch dní si tam zakorčuľujú zadarmo.

Záhorská Bystrica

Klisko nájdú záujemcovia v areáli tamojšej základnej školy. Kedy bude sprístupnené, závisí od počasia. Vianočný stromček postavia na Námestí Rodiny.

(ld)

Po prvý raz bude ladová plocha aj pred Europeou.

Hlavné mesto musí v roku 2012 zaplatiť 30 miliónov

Tridsať miliónov eur dlhov bude musieť hlavné mesto zaplatiť v roku 2012, aby malo vyrovnaný rozpočet. Podľa primátora Milana Ftáčnika bude Bratislava pokračovať so začatým ozdravovaním mestských financií, šetriť sa bude aj naďalej na bežnom chode, „vďaka tomu tohtoročnému (podľa neho klesli aj platy a odmeny magistrálnych úradníkov) sa ušetrilo desať miliónov eur,“ konštatoval. Okrem toho sa počíta s predajom majetku slovenskej metropoly v hod-

note štrnásť miliónov eur, na predaj možno ponúknu časť jedného z bratislavských podnikov. Ak mestskí poslanci na svojom decembrovom stretnutí schvália všeobecne záväzné nariadenie o dani z nehnuteľnosti, dotkne sa obyvateľov jej zvýšenie o dvadsať percent. Do rozpočtu by „prinieslo“ štyri milióny eur. „Hlavné mesto ráta aj s o deväť percent vyššími príjmami z dane z príjmu fyzických osôb oproti tomuto roku.“

Ftáčnik sa pritom netají tým,

že okrem toho, že chce Bratislavu zbaviť dlhov, chce zároveň, aby sa rozvíjala. „Nechcem byť štyri roky len údržbárom. Uspokojiť sa s ozdravovaním je málo,“ tvrdí. Rozpočet by síce zabezpečil základný chod mesta, na rozvojové programy (výstavbu novej plavárne alebo opravu Starého mosta) by však nezostalo „ani jedno euro“. O hľadani ďalších zdrojov sa preto bude ešte diskutovať.

(sita, ld)

Za parkovanie môže inkasovať len súkromník

Prostredníctvom súkromnej firmy chce Staré Mesto riešiť parkovanie pre nerezidentov na rezidentských miestach v mestskej časti, za ktoré nemôže inkasovať. Ako informoval tamojší hovorca Tomáš Halán, ak bude peniaze za parkovanie vyberať súkromník, nebude treba meniť zákon. „Staré Mesto na zmenu v ňom nechce čakať, preto sa rozhodlo proces urýchliť,“ povedal.

Miestni poslanci o tom budú rozhodovať 13. decembra. Ak návrh odsúhlasia, mestská časť vyhlási podľa Rosovej verejnú súťaž na poskytovateľa parkovacích služieb.

(sita)

Zrušenie trate zvýšilo nápor cestujúcich aj na ŽST Vinohrady

Milana Ftáčnika.

Člen dozornej rady DPB – poslanec Martin Borguľa (Smer-SD) pred týždňom predniesol intervenciu poslancov na stretnutí dozornej rady. Podľa jeho informácií zvýši dopravný podnik frekvenciu odjazdov trolejbusu č. 210 z Hlavnej stanice, čo má nahradiť absenciu linky č. 13.

Ľudia radšej vystupujú na Vinohradoch

Zrušenie električkových liniek na trase Radlinského – Hlavná stanica podľa Dopravného podniku spôsobilo zvýšený nápor cestujúcich aj na ŽST Vinohrady. Od 20. novembra preto premáva posilová linka č. 7 obsluhujúca trasu ŽST Vinohrady – Centrum. Linka zatiaľ premáva bez harmonogramu na základe operatívnych príkazov dispečingu. Električku teda vypravajú hlavne počas nediel a v časoch príjazdov kapacitne vyťažených rýchlikov.

(pj)

Slavomír Frešo (SDKÚ-DS) na mimoriadnom staromestskom zastupiteľstve predložil návrh na uznesenie, ktorého schválením poslanci vyjadrili znepokojenie nad zrušením trate Radlinského – Hlavná stanica. Poslanci uznesením zároveň vyzývajú primátora Milana Ftáčnika, aby v spolupráci

s Dopravným podnikom Bratislava a.s. zabezpečil náhradnú dopravu v danom úseku a zasadil sa o jej rekonštrukciu. Frešov návrh vyvolal takmer hodinovú diskusiu, v ktorej sa okrem dotknutej trate hovorilo aj o rušení linky č. 147. Starostka MČ Staré Mesto Tatiana Rosová s uznesením oboznámi primátora

Vyznačia cyklotrasu na Viedenskej ceste

Bratislavská samospráva vyznačí cyklotrasu na Viedenskej ceste medzi výjazdom z dunajskej hrádze a Novým mostom a rozšíri dopravné značenie na Jantárovej ceste pri Starom moste.

Hlavné mesto chce podľa primátorovho hovorca Ľubomíra Andrassyho podporiť rozvoj cyklistickej dopravy na svojom území. „Rozšírené dopravné značenie na Jantárovej ceste umožní cyklistom legálny pohyb po cestách v širšom okolí mosta. Cyklotrasa na Viedenskej ceste zase bude súčasťou medzinárodnej magistrály Eurovelo 6, ktorá vedie z nemeckého Passau cez rakúsku Viedeň a Bratislavu až do Budapešti,“ povedal. Podľa Andrassyho je úsek na petržalskej strane Dunaja posledný chýbajúci na slovenskej strane. „Vzhľadom na to, že Viedenská cesta je jednosmerná, majú cyklisti oficiálne zakázané jazdiť od Starého po Nový most,“ upresnil.

Slovenská metropola zrealizuje podľa neho tento rok prvú etapu prác, napojenie na hrádzu zo smeru od Lafranconi po Nový most, budúci rok potiahne cestu až k tomu Starému. Nové značenie ovplyvní cyklistov aj vodičov.

(sita)

Reklamné spoločnosti dostali viac času

V rámci riešenia problematiky vonkajšej reklamy požiadal primátor hlavného mesta všetky relevantné reklamné spoločnosti pôsobiace na území Bratislavy o informácie týkajúce sa reklamných pútačov v ich vlastníctve. Mesto požaduje okrem iného GPS súradnice alebo číslo povolenia. Cieľom je zredukovať počet nelegálne umiestnených billboardov, ktorých je v Bratislave takmer 300. Magistrát minulý týždeň oddialil dátum, do ktorého mali reklamné spoločnosti informácie dodať. „Mesto týmto krokom vyšlo v ústrety re-

klamným spoločnostiam, ktoré nestihli magistrátu dodať dáta do konca októbra t. r., pretože vyhlásenie predčasných parlamentných volieb i koniec kalendárneho roka prináša výrazný administratívny nápor na jednotlivé spoločnosti,“ informoval hovorca primátora Ľubomír Andrassy. Nový termín je stanovený na 31. decembra. Konceptiu umiestňovania billboardov magistrát predstaví začiatkom budúceho roka.

(pj)

Obyvatelia Trnávky sa možno s investorom dohodnú

Ešte v septembri obyvatelia ulíc Na križovatkách a Vietnamská vystúpili na miestnom zastupiteľstve s výzvou, aby poslanci nehlasovali za prenájom pozemku pre firmu In Develop. Projekt by však mohli zachrániť diskusie medzi investorom a obyvateľmi dotknutých ulíc. Ružinovská samospráva minulý týždeň zorganizovala verejné zhromaždenie, ktoré by malo byť prvým krokom pri hľadaní kompromisu.

Projekt obytného domu získal pred niekoľkými rokmi územné rozhodnutie na 6 podlaží, s čím však nesúhlasili obyvatelia. Predchádzajúci vlastníci projektu im

prisľúbil okrem iných benefitov maximálne štvorpodlažnú stavbu. Súčasný investor – trenčianska firma In Develop – sa však začala hlásiť k pôvodnej, o dve podlažia vyššej stavbe. „Obyvatelia trvajú na svojom – chcú menej podlaží pri svojich záhradách a vôbec netúžia po tom, aby im noví susedia pozerali z balkónov do záhrad,“ informovala ružinovská hovorkyňa Miroslava Štrosová. Zníženie objektu však znamená nižší počet bytov, čo je podľa investora z finančného hľadiska neudržateľné.

(pj)

Finišujú s rekonštrukciou karloveského námestia

S prácami na čiastočnej rekonštrukcii námestia na rozhraní Pribišovej a L. Fullu v Karlovej Vsi finišujú. Mestská časť na ňu získala nenávratný finančný príspevok vo výške 537 479,61 eur, sama sa na financovaní projektu podieľa piatimi percentami zo schválenej sumy.

Práce sa začali v marci, dokončiť treba ešte fontánu. Súčasťou projektu je aj vybudovanie detského ihriska, prvkov pre bezbariérový prístup do obchodov a spevnenie tamojších plôch.

(sita)

Rača bude podporovať budovanie uzamykateľných kontajnerových stojísk

Rača bude podporovať projekty týkajúce sa budovania uzamykateľných kontajnerových stojísk. Chcú na to vyčleniť peniaze z rozpočtu. Písomnú žiadosť o poskytnutie jednorazovej dotácie treba doručiť na oddelenie životného prostredia miestneho úradu.

Poskytnú ju fyzickým aj právnickým osobám, o pridelení kaž-

dej bude rozhodovať komisia a račianski poslanci. Doteraz sa o rekonštrukciu kontajnerových stojísk starali sami iniciatívni občania, opravili ich na Jurkovičovej a Sadmelijskej. Jedno uzamykateľné pritom vyjde na 4 500 až 5-tisíc eur.

(sita)

Bratislava a Budapešť chcú zintenzívniť vzťahy

Bratislava a Budapešť chcú zintenzívniť vzťahy a rozvíjať spoluprácu, podľa Daniely Rodinovej z tunajšieho magistrátu sa na tom zhodol primátor Milan Ftáčnik s mimoriadnym a splnomocneným veľvyslancom Maďarskej republiky v SR Csabom Baloghom. „Obidve mestá chcú v roku 2012 usporiadať sériu podujatí, zameraných na prezentáciu svojej kultúry,“ povedala hovorkyňa.

Ftáčnik s Baloghom diskutovali podľa nej aj o konkrétnych možnostiach prehĺbovania spolupráce. „Medzi efektívne a úspešné patrí tá cezhraničná, podporovaná z fondov Európskej únie. Konkrétne ide napríklad o projekt spustenia autobusovej linky, ktorá od októbra 2010 spája Bratislavu s maďarskou Rajkou.“

(sita)

V Ružinove sa od 1. decembra nebude smieť popíjať alkohol

Nové všeobecne záväzné nariadenie, zakazujúce predávať a piť alkohol na verejných priestranstvách, schválili ružinovskí poslanci, do platnosti vstúpi 1. decembra.

Ako informovala hovorkyňa mestskej časti Miroslava Štrosová, fyzickým osobám hrozí za porušenie nariadenia bloková pokuta 33 eur, podnikateľom 6 638. Ružinov chce podľa hovorkyňa „poskytnúť týmto spôsobom mestským policajtom účinnejší nástroj na boj s popíjajúcimi bezdomovcami a mládežou“.

„Mestská časť má už dlhšie problém s udržiavaním čistoty a poriadku na niektorých verejných priestranstvách,“ povedala ešte Štrosová. Ružinovčania sa podľa nej sťažujú najmä na okolie parku na Ostredkoch a obchodnom dome Kocka na Pošni. „Tieto priestory okupujú bezdomovci, neprispôsobiví občania, a po večeroch aj mládež,“ uzavrela.

(sita)

Niektoré petržalské plynovody sú v havarijnom stave

Havarijný stav plynovodov, vedúcich do bytových domov na petržalských uliciach Gessayova 11 – Hraničiarov 20 a Bradáčova 1-6 vyhlásila spoločnosť SPP. V oblasti Gessayova – Hraničiarov zaznamenali za posledných päť rokov 31 a na Bradáčovej osemnásť únikov plynu, namerali tam najhorší stav izolácie. Preto SPP pristupuje k výmene potrubia, vybudova-

ného ešte v roku 1975. Náklady by sa mali vyšplhať do výšky 900-tisíc eur.

Do konca decembra by mali vymeniť plynovody a prípojky do bytových domov. Nové potrubia budú z polyetylénových vlákien a ich predpokladaná životnosť je šesťdesiat až osemdesiat rokov.

(ld)

Slnečnice prinesú do Petržalky aj rodinné domy

V prvý novembrový pondelok bol Bratislave oficiálne predstavený projekt Južné mesto s jeho prvou etapou – Slnečnice. Ide o najrozsiahlejší projekt tohto druhu na Slovensku. Prvá fáza počíta s vybudovaním 70 rodinných domov a 192 bytových jednotiek na ploche 5 hektárov. Projekt Južné mesto, ktorý je naprojektovaný na rozlohu 93 hektárov, vytvorí v južnej časti Petržalky v blízkosti hrádze novú mestskú štvrť.

Rodinné domy do Petržalky patria

Projekt Slnečnice je navrhovaný so zámerom nezahusťovať súčasnú zástavbu, ale naopak, rozvíjať územie mesta, ktoré má veľký potenciál. „Je to snaha o rozvíjanie územia, ktoré sa nachádza na okraji zastavanej časti Petržalky,“ reagoval primátor Milan Ftáčnik. Primátor na projekte oceňuje fakt, že ide o výstavbu rodinných domov na území, ktoré je charakterizované skôr panelákmi. Tento fakt vníma pozitívne aj starosta Petržalky Vladimír Bajan: „Ludia by chceli bývať v Petržalke, ale chcú bývať v rodinných domoch, som rád, že sa našla lokalita, ktorá spĺňa tieto požiadavky.“ Bajan si vie predstaviť podobný model urbanizácie Petržalky aj v iných lokalitách tejto mestskej časti. Rodinnú výstavbu by videl v celej južnej časti Petržalky v dotyku s diaľnicou či napríklad na Kapitulum poli. Výstavbu pozitívne vníma aj hlavná architektka Bratislavy Ingrid Konrad. „Pre mňa je to jednak spôsob ekologickej zástavby, utvárania vnútorných dvorov, návrat k átriám, k pôvodnej historickej zástavby.“ Aj napriek tomu, že projekt vznikol ešte pred jej nástupom do funkcie, výstavba sa jej páči a nič by na nej nemenila. „Tie-

to domčeky, práve takého rozmeru, sú ideálne pre začínajúce rodiny, trebárs aj pre singlov, ale najmä pre starších ľudí,“ dodáva Konrad.

Komplexná mestská štvrť

Južné mesto by malo tvoriť komplexnú štvrť s potrebnou infraštruktúrou. Starosta Petržalky považuje za dôležité, aby tu mohla časť jeho obyvateľov byť aj zamestnaná, aby tu rodičia mohli poslať svoje deti do škôl či škôlok. Taktiež si tu vie predstaviť vybudovanie sakrálnej stavby, či športovísk. „To všetko tvorí zónu zónou a verím, že

investor bude v týchto veciach postupovať tak, ako sme sa dohodli,“ povedal. „Nekúpim si len byt, ale kúpim si aj príjemné prostredie, možnosti športovania, budem mať možnosť kam dať dieťa do materskej školy a dopraviť sa verejnou dopravou tam, kam potrebujem,“ komentoval potrebu infraštruktúry tejto výstavby Milan Ftáčnik.

CRESO GROUP, a.s., spoločnosť, ktorá stavbu realizuje, do tejto chvíle predala 40% všetkých rezidenčných jednotiek. Projekt má teda úspech. V súčasnosti spoločnosť pripravuje podklady pre získanie povolení a začatie výstavby ďalších etáp Južného mesta.

(pj)

foto Cresco Group

Korupcia berie ľudom energiu, zaznelo v Primaciálnom paláci

Premiérka Iveta Radičová prednáša v Primaciálnom paláci prejav počas diskusie tých, ktorí výrazným spôsobom zasiahli do spoločenského diania v novembri 1989. Pred v súčasnosti rekonštruovaným objektom sa s ňou vítal a lúčil bratislavský primátor Milan Ftáčnik. foto Rastislav Polák

„Toto sme chceli?“ Hneď niekoľkokrát zaznela táto otázka počas diskusie tých, ktorí výrazným spôsobom zasiahli do spoločenského diania v novembri 1989. V Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca sa o tom, čo nasledovalo, porozprávali v rámci „Otvorenej minulosti 22“, pretože presne toľko rokov uplynulo odvtedy, čo sa spustil proces konca socialistického režimu, vlády jednej – komunistickej strany v bývalom Československu.

Ako prvá dostala priestor premiérka Iveta Radičová, ktorú po skončení jej prejavu prítomní vypravdali s obrovským potleskom. Niektorí z nich, napríklad občiansky aktivista a publicista Pavol Demoš a mestský poslanec Ján Budaj, ho dokonca označili za štátnický v tom pravom slova zmysle.

„Verili sme v spravodlivosť, slušnosť a etiku v politike,“ vrátila sa Radičová do obdobia na konci osemdesiatych rokov. Vybudovať inštitúcie bolo podľa nej ľahšie ako dosiahnuť ich fungovanie. Za aktuálny problém potom označila vymáhateľnosť práva, „nezvládnutá

je korupcia“. „Nevieme sa nadýchnuť,“ konštatovala.

Korupcia obľudných rozmerov

„Korupcia je tolerovaná, akceptuje sa ako morálna nenormalita,“ tvrdí Radičová, podľa ktorej narástla do obľudných rozmerov. „Znižuje kvalitu života, trestá slušných ľudí, ktorým berie energiu. Ekonomickí gangstri ničia všetko pozitívne.“ Zdá sa jej, že ľudia v demokracii veria, neveria ale politikom. „Bez dôvery pritom spoločnosť rozvíjať nemožno,“ je presvedčená. „Dôvera je o tom, že dnešný sľub platí aj zajtra. Samozrejmosťou by mala byť čestnosť a slušnosť.“ Dôvera – v štát a v druhých – navyše považuje za pilier každej demokracie.

„Eurozóna nemala pripravený žiadny krízový scenár,“ dotkla sa aj tej. „Európska únia je ohrozená, „padá“ jedna vláda za druhou, ľudia nedôverujú ich rozhodnutiam.“ Tí, ktorí sa snažia o nápravu, „pa-

dajú“ podľa Radičovej ako prví. Za omyl považuje domnienku, že sa oslobodíme, keď prestaneme vnímať problémy iných.

Najschopnejší odchádzajú z krajiny

Hneď po premiérke si vzal slovo mestský poslanec Ján Budaj. „Minulosť treba pomenovať pravdivo,“ konštatoval na úvod. Potom hovoril o tom, že „zneužívanie moci nemožno tolerovať“. „Upadlo školstvo, v rozvale je zdravotníctvo, ekológia je na posmech,“ povedal. Obáva sa odchodu tých najschopnejších mladých ľudí z krajiny.

Budaj má pocit, že „slušný človek je v politike trpený len dočasne“, čoho príkladom je podľa neho Iveta Radičová, „potom ho systém vypluje, alebo zadusi“. „Ani ju nič neochránilo pred odporcami ozdravenia spoločnosti a partokraciou,“ tvrdí. Na spoločnosť apeluje, aby nedala šancu ďalšiemu rozkrádaniu verejného majetku a korupcii. „Nemáme aktívne občianstvo, ale máme šancu,“ verí. Pomenovávanie toho, čo je okolo nás, prelomí podľa neho nielen tabu, ale aj strach.

Hudobníkovi a občianskemu aktivistovi Antonovi Popovičovi sa zdá, že politici nesprávne pochopili svoje poslanie vo verejnej správe. „Systematicky vyradujú občanov z rozhodovania, hovoria, že dostali dôveru a kontrolujú ich médiá, tak nech ich nevyrušujú.“ Z ich strany to podľa neho chce etické a férové konanie, pretože „demokracia je krehká, otvorená a zneužitelný systém“.

(ld)

Petržalka čaká na hokejovú halu

Hokejovú halu chcú skolaudovať koncom leta 2012.

V novej hale si bude môcť zakorčuľovať aj verejnosť

Starosta Petržalky Vladimír Bajan, prezident HC Petržalka Lukáš Machala a konateľ Builder s.r.o. Martin Pinček podpísali 26. októbra Memorandum o spolupráci, ktorým sa zaviazali na spoluprácu pri výstavbe hokejovej haly v Petržalke.

Pôjde o prvú krytú halu s ľadovou plochou na pravej strane Dunaja. Zimný štadión nebude slúžiť len novovzniknutému HC Petržalka, ale tiež ženskému hokeju, brankárskej škole a taktiež verejnosti. „Som rád, že Petržalka bude mať krytú ľadovú plochu, kde sa bude môcť korčuľovať verejnosť,“ reagoval Bajan.

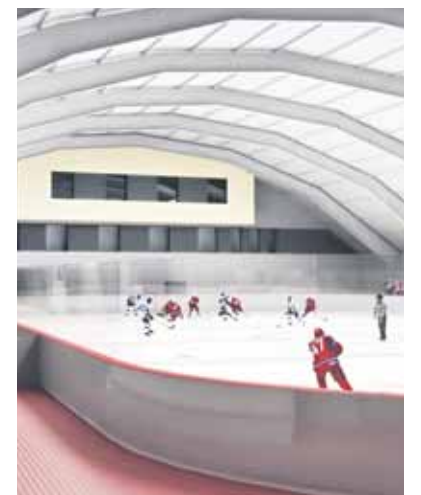
Podľa slov petržalskej hovorkyne Márie Grebeňovej-Laczovej vyrastie nová hokejová hala v Ovsíšti na ulici M.C. Sklodowskej a to už budúci rok. Investor stavby Pavol Citovický termín ukončenia spresnil: „stavebná časť bude ukončená najneskôr v júni budúceho roka tak, aby bol štadión skolaudovaný a odovzdaný do prevádzky verejnosti koncom leta 2012.“

S rozvojom športovej kultúry na pravej strane Dunaja súvisí aj vznik hokejového klubu HC Petr-

žalka, ktorý je od 19. novembra aj riadnym členom SZLH. Klub chce okrem iného vychovávať mladých hráčov, podporovať dievčenský hokej a založiť juniorský a seniorský ženský tím.

Hala má pozostávať z dvoch sektorov. V prvom bude ľadová plocha s rozmermi Medzinárodnej hokejovej federácie (IIHF) s príslušenstvom. Druhý sektor zabezpečuje infraštruktúru budovy – bude obsahovať šatne, sociálne zariadenia, priestory pre doplnkové služby a parkovisko.

(pj)

VIAZAREŇ VENCOV
Svätoplukova 1, 824 91 Bratislava
tel.: 02/5070 0147

**VÝVOZ ZOSNULÝCH Z BYTOV
NON STOP**
02/4342 6066,
02/4342 6062
mobil: 0903 409 979

MARIANUM
POHREBNÍCTVO MESTA BRATISLAVY

**Garancia
profesionálnych služieb
a nízkych cien**

POHREBNÁ SLUŽBA
Bratislava, Svätoplukova 1
tel.: 02/5542 1304, 5070 0140

CINTORÍNY
Bratislava, Slávičie údolie
tel.: 02/6542 3969
Bratislava Ružinov
tel.: 02/4319 1010

www.marianum.sk

BRATISLAVA

Kupon na zľavu 10% môžete uplatniť pri vyhovaní potrebu v Pohrebnej službe na Svätoplukovej ulici, č. 1 v Bratislave. Všeobecné podmienky pre uplatnenie kuponu na zľavu vo výške 10% zoznam vybraných tovarov a služieb je zverejnený v sídle organizácie.

MARIANUM - POHREBNÍCTVO MESTA BRATISLAVY
ZLAVA 10%
NA VYBRANÉ TOVARY
A SLUŽBY

Zrúcanina pod zrúcaninou

Pod zrúcaninou Hradu Devín už niekoľko rokov chátra iná zrúcanina – kedysi známa reštaurácia, dnes už len rozpadnutá a neudržiavaná budova. Turistickej lokalite, viditeľnej aj z Dunaja to krásne určite nepridáva. „Žeby to bol zámer - namiesto jednej ruiny mať hneď dve? Možno aj turisti z lodí to vnímajú podobne,“ napísala nám čitateľka.

Bývalá reštaurácia je v správe magistrátu. Starostka MČ Devín Lubica Kolková nás informovala, že budova je v súdnom spore medzi magistrátom a firmou, ktorá si uplatňuje práva vyplývajúce z dávnejšej nájomnej zmluvy. „Magistrát, pokiaľ viem, spochybnil platnosť tejto zmluvy, bývalý primátor odmietol s budovou čokoľvek robiť, kým nerozhodne súd,“ reagovala Kolková, „tento problém nás rovnako trápi, v okolí hradu chýbajú služby, okrem iného je to aj hanba pri vstupe na územie SR po Dunaji,“ dodala.

Reštauráciu a amfiteáter získala do prenájmu súkromná firma už v roku 1990 za účelom zrekonštruovania týchto priestorov. Prenajímateľom bolo Mestské múzeum. „Podľa názoru hlavného mesta

je vyššie uvedená nájomná zmluva neplatná od počiatku, a to nielen z dôvodu absencie predchádzajúceho súhlasu mestskej časti Bratislava - Devín, ale aj z dôvodu, že odporuje zákonu a to tým, že nespĺňa obligatórne náležitosti nájomnej zmluvy,“ informoval Michal Stučka, vedúci referátu mediálnej komunikácie hlavného mesta.

V súlade s nájomnou zmluvou sa firma zaviazala, že do roka od vydania stavebného povolenia budovu zrekonštruuje. „Nestalo sa tak, rekonštrukčné práce sa do dnešného dňa nezačali,“ konštatuje Stučka. Posledné pojednávanie sa konalo 13. 10. 2011. Bolo však odročené za účelom predloženia listín, ktoré majú preukázať výšku investícií vynaložených súkromníkom. Mesto však v danom súdnom spore považuje tieto listiny za irelevantné, pretože súdny spor sa týka platnosti nájomnej zmluvy „a na tú nemajú žiadny vplyv vynaložené investície,“ povedal Stučka. Okrem toho obhliadka na mieste zistila, že firma žiadne financie do budovy nevložila, „objekt je v alarmujúcom stave,“ dodáva Stučka.

(pj)

Požiar na Znievskej spôsobil 55-tisícovú škodu

Nedávny požiar budovy v Petržalke spôsobil Bratislavskému samosprávne kraju škodu vo výške 55-tisíc eur. Ako informovala tamojšia hovorkyňa Iveta Tyšlerová, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava V už začalo vo veci trestné stíhanie na neznámeho páchatela pre zločin poškodzovania cudzej veci. Podľa vyšetrovateľa zapríčinila požiar pravdepodobne neodborná manipulácia

s otvoreným ohňom. „Oheň zničil prechodový trakt budovy a poškodil jej súčasť,“ konštatovala Tyšlerová. Objekt na Znievskej ulici bol v minulosti školou, momentálne sa v ňom nevyučuje. Pred viac ako dvoma rokmi tam sídlila Stredná odborná škola podnikania, ktorá sa presťahovala do nových priestorov na Strečnianskej ulici.

(sita)

foto mk

Kuriér hliadka zasahuje

Aj vy môžete byť našimi očami a ušami pri riešení vašich problémov, s ktorými sa denne stretávate. Naším cieľom je byť napomocní pri riešení otázok, ktoré riešiteľné sú, resp. otvoriť oči tým, ktorí ich zatvárajú. Sme radi, že na našu výzvu reagujú desiatky čitateľov, každým problémom sa snažíme zaoberať a postupne ich budeme prinášať. S očakávaním privítame aj ďalšie postrehy.

Parkovanie na Železnej studničke spôsobuje problémy

„Mestskí policajti, ktorí odťahujú autá na Železnej studničke, si síce robia svoju prácu, ale na druhej strane, mamičky s kočíkmi a športovníci ľudia tam nemajú kde zaparkovať. Íst s kočíkom od lamačského Tesca, pri ktorom je záchytné parkovisko, je nereálne. Navyše cesta nie je vhodná pre cestu s kočíkom,“ konštatoval jeden z čitateľov Bratislavského kuriéra, ktorý k textu „priložil“ aj dve fotografie.

Na jeho slová zareagoval hovorca mestskej polície Peter Pleva. „Dve parkoviská, vybudované pri vstupe do bratislavského Lesoparku, najmä počas víkendov skutočne kapacitne nestačia na zaparkovanie veľkého množstva motorových vozidiel. To však neznamená, že motoristi môžu parkovať na príhlých chodníkoch a porušovať tak zákon o cestnej premávke,“ povedal.

V prípade naplnenia týchto parkovísk majú podľa Plevu k dis-

pozícií už spomínané pri lamačskom Tesco. „Cez les je to na Železnú studničku príjemná prechádzka, k Vojenskej nemocnici sa

dá dostať aj mestskou hromadnou dopravou,“ konštatoval.

(ld)

„Bezprizorný“ chodník na Wolkrovej nakoniec opravili

„Tento problém si medzi sebou prehadzuje mesto a mestská časť. Z magistrátu mi najnovšie odpísali, že im to nepatrí. Je to hanba, malý problém a nikto to nechce riešiť,“ napísal nám čitateľ z Petržalky. Neďaleko jeho domu sa už po niekoľkokrát prepadol chodník z tzv. zámkovej dlažby.

Mesto a mestská časť sa nevedia dohodnúť, kto sa o takmer dvadsaťročný chodník má starať. „Chodník zo zámkovej dlažby, ktorý je vybudovaný popri budove SWISS na Wolkrovej ulici, hlavné mesto, konkrétne oddelenie cestného hospodárstva, do svojej správy neprevzalo,“ informoval magistrát. Mestská časť má však iný názor. „Chodník je vo vlastníctve hlavného mesta, a preto ho malo

dať opraviť ono,“ povedala petržalská hovorkyňa Mária Grebeňová-Laczoová. Petržalka už od leta pracovníkov magistrátu na problém upozorňovala. Keďže sa dodnes nič nestalo, starosta vydal pokyn na okamžitú opravu chodníka

a tak „10. novembra bola spomínaná časť chodníka na Wolkrovej ul. opravená a už slúži verejnosti,“ informovala Grebeňová-Laczoová.

(pj)

v predajniach

DELIKATESO

Prince de France

Prince Hubert de
POLIGNAC
COGNAC

Exkluzívny dovozca pre SR: BAM-EKO a.s., Háľkova 11, BA. www.bameko.sk

Bratislavský samosprávny kraj

Bratislavský samosprávny kraj, Sabinovská ul. 16, Bratislava vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž na podávanie návrhov na uzavretie Nájomnej zmluvy za účelom prenájmu priestorov pre potreby Bratislavského samosprávneho kraja, odbor INTERACT, oddelenie INTERACT Sekretariát.

Predmetom súťaže je výber prenajímateľa nebytových priestorov nižšie popísaných:

- Kancelárske priestory – cca 150-180 m²:
- 1 kancelária (cca 16 m²) pre vedúceho oddelenia;
- 1 kancelária (cca 25 m²) pre tri osoby;
- 1 kancelária (cca 25 m²) pre tri osoby;
- 1 kancelária (cca 16 m²) pre dve osoby;
- 1 zasadačka (cca 30 m²) pre 15 osôb;
- 1 sklad (cca 12 m²);
- 1 kuchynka/kuchynský kút vybavený základným nábytkom – skrinka, umývadlo, odkladací priestor (cca 10 m²);
- 1 vlastné sociálne zariadenie (s minimálne dvoma toaletami);
- 1 vstupná časť, ktorá umožní využitie ako recepcia so sedačkou,
- Charakteristika budovy a nebytových priestorov:
- Budova a kancelárie nesmú byť rekonštruované skôr ako v roku 2000; budova postavená po roku 2000 alebo rekonštrukcia vykonaná po roku 2008 výhodou;
- Tiché pracovné prostredie;
- Dlážky pokryté kobercom, resp. parketami (nové, resp. takmer nové);
- Klimatizácia vo všetkých kanceláriách;
- Elektroinštalácie a kúrenie musia zodpovedať bezpečnostným predpisom;
- V kuchynke a v kúpeľni studená a teplá voda;
- Kancelárie majú predispozíciu na telefónne linky/internet;
- Vzdialenosť od sídla Bratislavského samosprávneho kraja (Sabinovská 16, Bratislava) najviac do 1 000 (slovom tisíc) metrov,
- časť, ktorá umožní využitie ako recepcia so sedačkou,
- Ostatné:
- Upratovanie prenajatých priestorov;

Lehota dokedy sa môžu predkladať návrhy: 1.12.2011 do 15:00 hod., rozhodujúci je dátum doručenia návrhu vyhlasovateľovi.

Všetky požadované dokumenty, ktoré budú súčasťou súťažného návrhu je nutné doručiť v papierovej forme v uzavretom obale označenom názvom a sídlom navrhovateľa a heslom: „**Obchodná verejná súťaž – prenájom nebytových priestorov pre INTERACT Sekretariát - NEOTVÁRAŤ**“.

Adresa, na ktorú sa má návrh doručiť:
Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská ul. 16
820 05 Bratislava

Bližšie informácie získate u Mgr. Lenky Kolejákovej, tel. č.: 02/48 264 310, alebo na webovej stránke www.region-bsk.sk (Obchodné verejnú súťaž).

Úspech je „kladný výsledok úsilia“, po tom ľudia túžia

Tvrdí Eva Eršeková, riaditeľka siete desiatich Študijských centier Basic na Slovensku, ktorá vedie seminár „Ako zlepšiť vzťahy a vychovať úspešné dieťa“, a so svojim tímom už viac ako sedem rokov pomáha deťom s čítaním, písaním a učením sa.

„Ako zlepšiť vzťahy a vychovať úspešné dieťa“ sa volá seminár, ktorý organizuje Študijské centrum Basic. Komu je určený a kedy sa uskutoční najbližší?

Seminár je zostavený z viacerých, na seba navzájom súvisiacich častí. Jedna pomáha rodičom (dospelým), ktorí si chcú zlepšiť vzťahy s deťmi, a porozumieť, prečo sa niekedy nevyvíjajú tak, ako by si priali. Druhá sa venuje tomu, čo je za úspešným človekom, a nesmeruje len k rodičom, ale aj k študentom stredných škôl, prípadne k ešte starším. Najbližší seminár sa uskutoční 26. novembra (sobota), medzi 9. a 17. h v Študijskom centre Basic na Karpatskej ulici č. 2 (v budove YMCA).

Koľko eur si majú záujemcovia o účasť na ňom pripraviť?

57.

Čo všetko je jeho súčasťou, čím si účastníci prejdú?

Nie je pre mňa ľahké vytrhnúť myšlienky z kontextu. Je to, ako keď staviate dom. Najprv vytvoríte dobré základy, na tých potom postavíte jednotlivé podlažia.

Keby som však mala vybrať pár základných kameňov, ako príviesť dieťa k samostatnosti a k tomu, aby bolo šťastné a úspešné, boli by to tieto: Naučili nás hovoriť, alebo aj komunikovať? Ako sa schopnosť komunikovať odzrkadlí v schopnosti učiť sa s porozumením? Čo by sme mali vidieť o vytváraní porozumenia s druhými? Čomu venujeme v živote pozornosť? Aká je správna miera kontroly dieťaťa? Kedy mu to prospieva, kedy už škodí? Kedy sa ľudia cítia schopní a

kompetentní? Čo človeka drží pri tom, že je motivovaný niečo robiť?

Kto seminár vedie, nakoľko „podkutý“ je v tejto oblasti?

Vedieť ho ja ako riaditeľka siete desiatich Študijských centier Basic na Slovensku. So svojím tímom už viac ako sedem rokov úspešne pomáhame deťom s čítaním, písaním a učením sa. Vznik seminára podnietili naše výsledky, ale predovšetkým pozitívne zmeny, ktoré si rodičia na svojich potomkoch všimli počas doučovania. „Dožadovali“ sa ďalších informácií, ako pracovať s dieťaťom doma (v škole), aby našli a podporili to, v čom je dobré.

Akým spôsobom sa na vás môžu záujemcovia oň obrátiť?

Môžu sa prihlásiť telefonicky na 0905 462 885, alebo e - mailom na ba@centrumbasic.sk.

Myslíte si, že ľuďom stačí niekoľko hodín na to, aby boli schopní zlepšiť svoje vzťahy a vychovať úspešné dieťa?

Keby bola táto téma taká jednoduchá, tak by asi ani tento seminár neexistoval, nebol by potrebný. Ja sa však na to pozerám z iného uhla a pýtam sa: Prečo sa tieto veci neučia v škole? Sú to základné informácie pre úspešný život, a o ten nám všetkým ide, však? Prežiť čo najlepšie. Preto som sa rozhodla vyplniť túto medzeru a niekde treba začať. Aj jeden deň je viac ako nič. Nepatrim k tým, čo sa vyhovávajú, že to mali spraviť druhí, radšej si vysúkajú rukávy a idem do toho.

Keď už sme pri tom, čo rozumieme pod pojmom „úspešné dieťa“?

Keď si kupujeme topánky, tak presne vieme, aké by mali byť, však? Túto otázku si kladíme, aj keď ide o naše deti. Možno by sme si ale mali radšej položiť túto: Kedy sa cítíme úspešní? Ak si na ňu úprimne odpoviem, zistím, že svet sa až tak veľmi nezmenil. Všetci očakávame, že bude pravda, čo nám povedali rodičia, a to, že ak absolvujeme školu, čaká na nás úspech. Pravda je však iná.

Tak, ako sa výsledok práce, topánka, dostane k obuvníkovi, sú naše deti aj výsledkom práce nás, rodičov. Presne vieme, kde to tečie, kde to tlačí. Nebudem hovoriť za všetkých. Pre mňa je moje dieťa úspešné, keď dokáže svoje vzdelanie použiť, vie posúdiť, čo je pravda a čo klamstvo, a na tom základe sa správne rozhodnúť. Má schopnosť naviazať priateľské vzťahy a porozumieť si s ľuďmi, aby spätne získal ich pozornosť a potvrdenie. Vie sa osamostatniť, a má dostatok informácií na to, aby vedel zabezpečiť svoju rodinu a odovzdal informácie ďalšiemu pokoleniu. Úspech nie je o peniazoch, tie ten pohľad len skresľujú. Je o kompetentnosti, vytrvalosti a potvrdení potrebnosti.

Nie je dôležitejšie, aby bolo

dieťa v prvom rade spokojné? Prečo sa v súčasnosti kladie taký dôraz na úspech? Tých, ktorí sa z nejakých dôvodov necítia byť úspešní, to zbytočne deprimuje.

Byť spokojným je pre mnohé deti, ale aj dospelých trestom. Máte energiu, chcete niečo dosiahnuť, a okolie do vás hustí: Buď spokojný s tým, čo máš. Ak by bola toto cesta, dodnes by sme nemali svetlo, a možno ani sviečku. Dosiahnuť úspech (nie peniaze) je túžba ukrytá v nás. Ak dovolíte, aby vám ju zobrali, zoberú vám benzín z motora.

To, že sa niektorí ľudia necítia byť úspešní, nie je preto, že by boli neúspešní. Videla som mnoho detí, ktorým rodičia hovorili, že na to nemajú, a nehovorili im, na čo vlastne majú. Vychovávali si doma nevedome neúspešného človeka. Keď som im povedala, v čom ich dieťa vyniká, a že oni to v ňom ubíjajú, plakali. Úspech je podľa slovníka „kladný výsledok úsilia“. Ja si myslím, že po tom ľudia túžia.

Predstavte si, že tento rozhovor číta aj niekto, kto by chcel popracovať na vzťahoch s ľuďmi vo svojom okolí, ale nemá čas alebo odvahu vybrať sa na spomínaný seminár. Čo by ste mu poradili? Čím a ako má začať?

Ak chce niekto popracovať na vzťahoch s ľuďmi, znamená to, že tam už niečo škripe. Ťažko poradiť, keď neviem, čo škripe. Vo všeobecnosti však ľudia nevedia, ako funguje ich myseľ, prečo niekedy reagujú neadekvátne, a niekedy nereagujú vôbec. Nevedia, alebo si nechcú predstaviť sami seba v úlohe toho druhého, a tým sa ochudobňujú o rôzne vnemy, ktoré by vytvoreniu vzťahov napomohli. Ak by na nich ale naozaj chceli popracovať, čas by si našli. O tom som presvedčená. Čas je totiž to, čo si nekupujeme. Všetci ho dostaneme, a sami sa rozhodneme, ako ho využijeme.

Dajú sa dlhodobé nefungujúce vzťahy „opraviť“ aj bez odbornej pomoci?

Mojím cieľom nie je „opraviť“, ale naučiť ľudí, ako si to majú opraviť sami. Vzdelanie je veľmi dôležité, trvám však na

kompetentnosti. To znamená, že ho dotýčny človek vie použiť aj vo vlastnom živote. Pre ten svoj mám zlaté pravidlo. Konzultáciu vezmi len od človeka, ktorý v danej oblasti uspel. Napríklad, ak by som si hľadala odborníka v oblasti fungovania rodiny, tak by to bol ten, ktorý by mal vedomosti, ktorých aplikácia by bola vidieť v jeho funkčnom manželstve.

Sledujúc tie okolo seba, čo sa v nich najčastejšie zdrháva? Prečo?

Najväčší problém ľudí je v komunikácii. Asi preto, že ich v tom nikto nevzdelať, možno nemali vhodný vzor. Ak riešil ich otec problém bitkou, tak to väčšinou robí aj dieťa vo svojej rodine. Zmena môže nastať len vtedy, ak sa ľudia v tejto oblasti vzdelajú.

Čo, naopak, v medziľudských vzťahoch okolo vás funguje?

V mojom okolí sa kladie veľký dôraz na to, aby sme sa uistili, či dotýčny počul to, čo bolo povedané. Ako má dieťa správne napísať diktát, ak namiesto kačka počulo mačka? A my to ani nevieme. Rovnako tak kladú ľudia veľký dôraz na pochválenie, potvrdenie a vyzdvihnutie dobrého namiesto chybného. Čo vidí dospelý v žiackej knižke, ak sú tam štyri známky – 1, 1, 1 a 3? Trojku, však? To je problém. Týmto uvažovaním tú trojku nikdy nezmeníte na jednotku.

Akí ľudia sa vlastne zaujímajú o seminár „Ako zlepšiť vzťahy a vychovať úspešné dieťa“?

Väčšinou sú to rodičia detí na prvom stupni, ale potom, ako ho navštívia, odporučia ho aj mladým ľuďom, lebo sú to informácie do života všeobecne.

Kto podľa vás nemá šancu zlepšiť svoje vzťahy a vychovať úspešné dieťa? Prečo?

Kto nechce začať od seba. Problém je výsledkom dvoch činiteľov. Nikdy nie jedného. Štart je pri tom človeku, ktorý sa na vás pozerá zo zrkadla.

Aké ďalšie semináre sa v Študijskom centre Basic uskutočňujú?

Ako sa učiť a Komunikačné zručnosti. Pripravujú sa však aj ďalšie, ktoré rozvinú viac tému detí a motivácie všeobecne.

Rodinné a firemné záhrady a dvory

Komplexná starostlivosť o Vašu záhradku
Staráme sa o Vašu záhradu a Vy sa staráte o iné dôležitejšie veci

(kosenie, zavlažovanie, výrub, strihanie a ošetrovanie stromov, odvoz odpadu)

Akcia: už od 20 Eur, pri pravidelnom ošetrovaní zľava až do 50 %.

Tel. kontakt: 0917 539 527

Zavolajte a dohodnite si termín nezáväznej obhliadky.

Zdeněk Svěrák napíše scenár pre syna Jana

Cenu za umeleckú výnimočnosť vo svetovej kinematografii odovzdali v rámci nedávno skončeného 13. ročníka Medzinárodného filmového festivalu Bratislava Zdeňkovi a Janovi Svěrákovcom, otcovi a synovi, ktorí spolu (Obecná škola, Kolja, Tmavomodrý svet a Vratné fľaše), ale aj každý sám, vytvárajú nezabudnuteľné diela, nad ktorými sa bude dať zamyslieť a na ktorých sa bude dať zasmiať aj po rokoch. Lebo sú o nás, a „nekľžu“ sa len po povrchu. Navyše sú plné humoru, blízkeho predovšetkým českej a slovenskej mentalite. Podlhovastú tabuľu zo skla – každému jeho vlastnú – im pred premietaním dokumentárneho filmu Tatínek (2004) odovzdala v kine Mladost prezidentka spomínaného festivalu Mária Reháková. Obidvaja ocenení si ho potom pozreli s prítomnými divákmi.

„Tatínka som videl po dlhom čase, s Janom sme sa tešili, že si ho v Bratislave pozrieme spolu,“ prezradil Zdeněk Svěrák, ktorý v marci oslávil okrúhle 75. naro-

Zdeňkovi a Janovi Svěrákovcom odovzdali v rámci nedávno skončeného 13. ročníka Medzinárodného filmového festivalu Bratislava Cenu za umeleckú výnimočnosť vo svetovej kinematografii. foto Jaroslav Repta

deniny. „Počas projekcie sme sa dotýkali, syn mi hovoril, že som dobrý, ja jemu zase, že to dobre natočil.“ Film podľa neho natočil úprimne, citlivo, a vystihuje ho.

Vzťah medzi nimi sa podľa toho staršieho z nich vyvíjal, za-

tiaľ čo jeden starol, druhý dozrieval. „Postupne prevažoval na Janovu stranu,“ konštatoval Zdeněk s úsmevom. „Pri natáčaní Obecnej školy to bol pokorný mladík, ktorý nechcel pokaziť otcov scenár, teraz sa zase ja snažím, aby sa synovi moje scenáre páčili,“ vysvetlil, narážajúc pritom na ich konflikt spred rokov, týkajúci sa jednej z prvých verzií toho k Vratným fľašiam.

„Keď je to vám blízky človek, nechcete mu ublížiť,“ vrátil sa k práci na Tatínkovi Jan. „Nedostávajú ho ani do situácií, v ktorých sa cíti nepríjemne,“ dodal. Jeho dlhoročný kamarát Martin Dostál, ktorý mu s tým pomáhal, je ale podľa neho cynik, takže mu občas hovoril, „teraz sa otec potí, teraz to z neho dostaneme“. Režisér si ho ale chránil.

Zdeňka považuje za múdrejšieho človeka, ktorý mu práve preto vždy ustúpi, toho zase ako hladnejšieho po vtipe mrzí, keď Jan nejaký nechce. „Je mi ľúto, že oň ľudia zostanú ochudobnení.“

Zatiaľ čo Zdeněk nikdy nič nerežiroval, pretože „to by dopadlo“, Jan podľa svojich slov nevie písať scenáre. „To nie je pravda,“ nesúhlasil s ním otec. „V Kukym (Kuky se vrací, pozn. redakcie) bolo len zopár chýb.“ Jan mal vraj odjakživa problémy s češtinou, vidí to tak, že asi preto, lebo obidvaja jeho rodičia sú češtínari. O svojom herectve Zdeněk povedal, že aby vyzeralo vierohodne, všetko prežíva. „Naozaj sa dožieram, naozaj sa rozčuľujem.“ Preto, keď vo Vratných fľašiach vyznával svojej filmovej manželke Daniele Kolářovej lásku v lietajúcom balóne, poprosil syna, aby to natočil na prvýkrát. „Trikrát sa dojať nemôžem,“ vysvetlil. V závere tlačovej konferencie nevytlúčil, že ešte pre neho nejaký scenár napíše.

Vianoce prinesú do Bratislavy 1112 folklóristov

Dlho očakávané Vianoce v Bratislave sa blížia. Už čoskoro Hlavné námestie, ale tiež ulice nášho hlavného mesta ožijú vôňou vareného vína a punču, nebudú chýbať lokše a iné dobroty, ale tiež vystúpenia súborov zo všetkých kútov Slovenska. Tvorcom vianočných programov je každoročne Bratislavské kultúrne a informačné stredisko (BKIS). O tohtoročných Vianociach v Bratislave sa rozprávame s Vladimírom Grežom – riaditeľom BKIS.

BKIS sa v poslednej dobe častejšie objavovalo v médiách. Neprevyšuje sa toto hektické obdobie negatívne na tradičnom projekte Slovenské Vianoce v Bratislave?

S mojimi kolegami sme ani v minulom mesiaci počas naozaj hektických dní neprestali s prípravou podujatí a programov pre mesto. Intenzívne sme spolupracovali pri pripravách Vianoc v meste a pripravovali sme projekt Slovenské Vianoce v Bratislave, ktorý sme založili ako autorský projekt pred 4 rokmi. Počas tejto akcie zažívame každoročne jedinečnú návštevu mnohých súborov zo slovenských miest a dedín. Je to sviatok pre Bratislavčanov a verím, že aj pre účinkujúcich. Som veľmi rád a cením si to, že podpora poslancov nám umožnila pokračovať v našej práci. Konkrétne počas Vianoc v meste tak mesto ožije vyše 130-timi programami v centre mesta, ale aj v jeho mestských častiach.

Aká teda bude tohtoročná podoba Vianoc v Bratislave? Na čo sa môžu návštevníci tešiť?

Hlavnú časť programu budú aj tento rok utvárať súbory zo Slovenska, ktoré pozývame do Bratislavy. Do tohtoročného úspornejšieho projektu sme zapojili vystúpenia 44 folklórnych súborov. Počas skoro štyroch týždňov privítame spolu 1112 účinkujúcich, ktorí prinesú tradície svojho kraja, zapievajú koledy a ľudové piesne, ale predvedú aj tanečné vystúpenia. Návštevníci sa tak zoznámia s ľudovým folklórom z 23 miest a obcí Slovenska. Na Vianociach však privítame aj hostí z Palestíny, Talianska, Maďarska, Slovinska a Estónska. Program Slovenských Vianoc v Bratislave môžu vidieť návštevní-

ci Hlavného námestia a Námestia Eurovea.

Vianoce však neobídu ani naše Mestské divadlo P. O. Hviezdoslava a nezabudli sme ani na seniorov, pre ktorých pripravujeme cyklus programov v rámci návštev domovov dôchodcov v jednotlivých mestských častiach. Významné miesto v programoch Vianoc má tiež niekoľko charitatívnych projektov, na ktorých každoročne spolupracujeme.

Kedy sa teda môžeme tešiť na predvianočný program?

Oficiálne otvorenie Vianoc v meste začína otvorením vianočných trhov a symbolickým zažatím stromčeka na Hlavnom námestí v piatok, 25. novembra o 16:30 h. Na druhý deň v sobotu, 26. novembra sa rozbehne program v Eurovei. Pre návštevníkov Mestského divadla sme už v novembri pripravili predvianočný darček v podobe novej inscenácie. Ide o dve jednoaktovky svetoznámeho Woodyho Allena. 4. decembra čaká na deti Mikuláš, ktorý zavíta spolu s anjeli a čertmi do MDPOH. Prezradím, že v Mestskom divadle pripravujeme aj charitatívny vianočný projekt, o ktorom sa verejnosť dozvie v blízkej dobe. Zatiaľ však zostáva tajomstvom.

Obklopuje vás tím ľudí, s ktorým vytvárate a realizujete vianočné programy. Zapájate sa i vy osobne do priprav?

Áno, zapájam sa priamo aj do vianočného programu a veľmi rád. Je to aj jediný spôsob, ako vnímať, kde sme urobili dobrý program a čo treba zmeniť. Okrem prípravy programov, kde s kolegami hovoríme naozaj o každom jednom projekte, kým sa dostane na plagát, vstupujem osobne aj na scénu Vianoc. Pre detského diváka konkrétne už 2. rok v mestskom divadle v úlohe Mikuláša, za mikrofónom ma môžete benefične stretnúť v domovoch dôchodcov, ale tiež aj napríklad každoročne na telefonickej linke zbierky Hodina deťom. Je to spôsob, ako byť v dotyku s Vianocami v meste, ktoré vytvárame a tiež s publikom, ktoré tvoria nielen Bratislavčania, ale i návštevníci mesta. Na to sa veľmi teším.

Janka Kopčová

SILVESTER V PARÍŽI

Najvyššia úroková sadzba na trhu

4,50 % p.a.
na 60 mesiacov bez poplatkov

Kontakt:

• pobočka Digital Park II, Einsteinova 25, tel.: 02/3226 6702-3
• pobočka Krížna 3, tel.: 02/5541 0647-8

Privatbanka
Výnimočná ako Vy

(ld)

Otvorili Akadémiu seniorov

Akadémiu staromestského seniora „spustilo“ Staré Mesto, jednotlivé prednášky sú bezplatné. K bližším informáciám sa zúčastníkovia dostanú na telefónnom čísle 02/5924 6391.

Program Akadémie staromestského seniora:

8. decembra - Charta práv pacienta, Zora Gerová, od 13. do 15. h v Zichyho paláci (Ventúrska 9),

12. januára 2012 - Bezpečnosť seniorov v cestnej premávke a v domácnosti, preventista Krajského riaditeľstva Policajného zboru, príslušník mestskej polície, od 13. do 15. h v Zichyho paláci,

2. februára 2012 - Zdravotné problémy v staršom veku, Zora Gerová, od 13. do 15. h v Zichyho paláci,

1. marca 2012 - Dedenie zo zákona, Eva Mariányiová, od 13. do 15. h v Zichyho paláci,

12. apríla 2012 - Psychologické aspekty starnutia, Zora Gerová, od 13. do 15. h v Zichyho paláci,

3. mája 2012 - Dedenie zo závetu, Eva Mariányiová, od 13. do 15. h v Zichyho paláci,

7. júna 2012 - Slávnostné ukončenie, o 15. h v Zichyho paláci.

(ld)

LaChapelle sa teší na návrat do Európy

Dva mesiace sa v Pálffyho paláci „zdržala“ výstava 32 obrovských fotografií amerického fotografa Davida LaChapelle „Lost and Found“, pohľadom na ktoré sa podľa Ivety Haulíkovej z projektu „David LaChapelle“ pokochalo 17 595 párov očí. „Podujatie sa zaradilo k top výstavám Galérie mesta Bratislavy, bolo rovnako úspešné ako expozícia diel Alfonsa Muchu a Galandovcov“, prezradila.

LaChapellove diela previezli do Pálffyho paláca priamo z jeho osobného archívu v New Yorku. David pricestoval do Bratislavy v polovici októbra v sprievode agenta Freda Torresa. Novinárom poskytol niekoľko rozhovorov, pozrel si svoju výstavu, bez nároku na honorár prednášal v divadle Meteorit. Po skončení prednášky sa dokonca Torres vyjadril v tom zmysle, že bola jednou z jeho najlepších za posledné roky. Potom sa LaChapelle premiestnil do klubu Loft, Bratislavu opúšťal so slovami, že sa teší na skorý návrat do strednej Európy.

(ld)

Maliari

Do pracovného profilu maliarstva kedysi spadala a ešte aj dnes patrí široká škála činností, na základe čoho možno maliarov zaradiť medzi remeselníkov, živnostníkov i umelcov.

Maliari pôsobili už v stredovekom Prešporku. V daňovom súpise z roku 1434 sa spomínajú štyria daňovníci pod označením Maler: Gašpar, Hans, Ludovít a Mikuláš. Starší maďarský historik Ferencz Kováts ich považoval za maliarov miestností, pravdepodobnejší bude však názor Teodora Ortvoja, ktorý v nich videl skôr umeleckých maliarov. Poukazuje na to jednak pomerne dosť vysoká zaplatená daň (od dvoch funtov denárov do jedného zlatého) a jednak skutočnosť, že stredovekí maliari miestnosti alebo priechlia domov nenatierali, ale vyzdobovali figurálnymi malbami.

Hlavné stredisko

Prešporok sa v novoveku stal hlavným strediskom maliarov v rámci celého Uhorska. V druhej polovici 18. storočia tu trvalo pôsobilo viac ako desať maliarov. Existencia ich samostatného cechu nie je však potvrdená. Zaujímavý doklad o združení maliarov z roku 1801, ktorého odpis sa zachoval v Archíve mesta Bratislavy, publikoval Anton Špiesz. Poukázal pritom na to, že išlo o svojské remeslo hraničiace s umením a so živnosťou, lebo výroba a tvorba maliarov sledovala najmä komerčné ciele. Ich významným produktom bolo napríklad zhotovovanie firemných štítov obchodov.

Štatút datovaný 18. decembra 1801 je písaný v nemčine, má 7 článkov a v mnohom sa podstatne

líši od ostatných cechových artikúl. Nešlo totiž o štatút verejnoprávnej povahy, ale o súkromnú dohodu majstrov medzi sebou. V porovnaní s cechmi bežných remesiel sa osobitosť prejavila napríklad už v tom, že funkcionár, ktorý stál na čele maliarskeho združenia, sa nazýval Vorsteher, čiže predák – bol ním Johann Ludl.

Organizácia prešporských maliarov sa nazývala grémium, jej členovia – majstri sa označujú ako princípáli. Každý z nich mohol mať iba jedného učňa, ak chcel mať ďalšieho, musel zaplatiť zlatku ročne. Princípom sa pod pokoutou zakazovalo vyplácať tovarišom viac ako jednu zlatku, denná výplata pripravovačom farieb a natieračom nesmela presiahnuť sumu 30 – 36 grajciarov. Poplatok za vyučenie predstavoval 3 zlaté, z nich dva išli do cechovej pokladnice, jeden zlatý sa dával za výučný list. Každý princípál prispieval do spoločnej kasy 15 grajciarov štvrťročne. Z týchto peňazí sa poskytovala výpomoc členom v núdzi.

Zaujímavé doplnky

Atmosféru a vnútorné pomery, odlišné od iných remeselníckych cechov, približujú aj doplnky z roku 1809. Vysvitá z nich, že v grémiu sa popri maliaroch združili aj pozlacovači a lakovači (Vergolter und Laquirer), všetci páni majstri, čiže princípáli, si spomedzi seba volili predáka. Ten mal nestranné a spravodlivo rozhodovať vo všetkých zásadných veciach, viedol grémium, zastupoval ho navonok. U neho bola uložená spoločná pokladnica.

Predák grémia určil jedného člena, aby viedol protokol, do ktorého sa zapisovali všetky dôležité záležitosti. Pisár zodpovedal aj za

Lodníci

Rieka Dunaj predurčila aj prítomnosť lodníkov v dávnom Prešporku. Popri obchodníkoch, rybároch a vinohradníkoch sa v najstaršom privilegii, ktoré 2. decembra 1291 udelil mestu uhorský kráľ Ondrej III., spomínajú už len lodníci. V súvislosti s brodom a prievozom poníže mesta sa uvádza, že Prešporčania v tamojšom prístave „majú možnosť a voľnosť držať a kotviť tam člny a lode s lodníkmi pre svoju potrebu, ako sa im zažiada“.

V daňovom registri prešporských predmestí z roku 1379 sa uvádzajú traja lodníci: Juraj Hyetschel a Otto Payer, ktorí bývali na Vydrici (Wedriczea), a Ján Schefman na Dunajskom Novom Sídlišku (Tunawnewsiedel). Vo fiškálnom roku 1452/1453 daň zaplatili 2 lodníci a 1 prievozník. V stredovekom Prešporku bolo však nepochybne viac lodníkov, než sa uvádza v daňových knihách.

Bratstvo sv. Mikuláša

Artikuly spoločenstva lodníkov, ktoré sa v odpise zachovali v Archíve mesta Bratislavy, boli spísané 7. decembra 1588. Zaujímavé sú tým, že sa v nich odzrkadľujú veľmi dáv-

ne formy cechového života, a to predovšetkým povinnosť vzájomnej úcty voči všetkým členom, ktorí sa medzi sebou oslovovali bratia a sestry. V štatúte sa združenie lodníkov nazýva Bratstvo sv. Mikuláša, a to podľa svätca, ktorý bol patronom ich cechu a ktorému zriadili aj oltár. Výročné zhromaždenie cechu sa však konalo nie v deň sviatku tohto svätca, ale v deň Obrátenia sv. Pavla, čiže 25. januára. Významná úloha v cechovom živote a pri rozdeľovaní i organizovaní práce pripadla cechmajstrovi a ďalšiemu funkcionárovi, ktorý sa nazýval Führer, čiže vodca. V záverečnom ustanovení sa deklarovalo, že do tohto cechu môže vstúpiť každý mešťan a obyvateľ Prešporka.

Uvedené artikuly nevydala ani nepotvrdila prešporská mestská rada, ide teda len o zásady spoločenstva, ktoré si členovia určili sami. Cech prešporských lodníkov teda štatút vo vlastnom zmysle slova nikdy nenadobudol.

Práca lodníkov bola fyzicky veľmi náročná a po stáročia sa jej charakter nemenil. Prešporskí lodníci dopravovali na loďkách predovšetkým rozličný tovar a v menšej miere aj ľudí. Hore prúdom ťahali lode na lanách zapriahnuté kone či voly, ktoré sa pohybovali po brehu. Na sto centov nákladu sa počítalo s jedným ťažným koňom. A keďže

Remeselníci a ich cechy v starom Prešporku

Maliar obrazov na rytine Josta Ammana z roku 1568.

zvolávanie členov grémia, zo spoločnej pokladnice mu (zrejme týždenne) vyplácali 30 grajciarov. Predák si viedol evidenciu pomocných robotníkov a pripravovačov farieb, aby mal prehľad, ktorý majster koľko pomocníkov zamestnáva.

Členovia grémia nesmeli mať viac ako jedného učňa a museli sa postarať, aby učeň vedel aj kresliť. Ľudí, ktorí mali osobitné nadanie na kreslenie, zamestnávali ako praktikantov. Maliari si vytvorili fond, z ktorého pomáhali svojim príslušníkom, ak sa ocitli v núdzi. Každý nový člen grémia vložil do pokladnice 6 zlatých, ostatní princípáli platili každoročne po jednej zlatke. Objednávky mesta sa podelili tak, aby ich každý rok vykonával iný člen združenia. Štatút s do-

datkom je dôležitým prameňom nielen z hľadiska vývinu cechového života, ale aj pre dejiny umenia v Prešporku na prelome 18. a 19. storočia.

Roku 1770 pôsobilo v Prešporsku 15 maliarov, okolo roku 1820 ich v meste bolo 22 a roku 1828 šestnásť. Zo strohej štatistiky sa pritom nedá zistiť, koľkí z nich sa venovali umeleckému a koľkí remeselnému maliarstvu. Je však skôr pravdepodobné, že išlo o maliarov miestností i natieračov, keďže jedni aj druhí mali v Prešporku cech v 19. storočí. Roku 1900 vo výkazoch figurovalo 77 maliarskych a 86 natieračských majstrov, roku 1910 ich počet vzrástol na 95 maliarov a 104 natieračov.

Lodníci obsluhovali aj loďkový most v niekdajšom Prešporku.

dunajské galéry mali nosnosť zhruba 3-tisíc až 6-tisíc centov, každú jednu plne naloženú loď hore prúdom ťahal záprah, v ktorom bolo od 30 do 60 koní.

Ako kuriozitu možno spomenúť, že Mária Terézia (vládla v rokoch 1740 – 1780) vypísala odmenu tisíc zlatých pre toho, kto zostrojí takú riečnu galéru, ktorá by sa za pomoci plachiet dokázala plaviť hore dunajským prúdom. Napriek pomerne vysokej odmene však nikto nedokázal takú loď zostrojiť. Až 2. septembra 1818, keď z

prešporského prístavu pri Korunovačnom vršku (dnes Námestie Ludovíta Štúra) vyplával prvý parník, sa začala nová éra v dunajskej riečnej doprave a tým aj v živote prešporských lodníkov.

Paul von Ballus v práci o Prešporku a jeho okolí uviedol, že okolo roku 1820 v meste pôsobili štyria lodníckí majstri (Schiffmeister) a v Podhradí takisto štyria.

Doc. PhDr. Vladimír Segeš, PhD.

Vol'by oddialia premenovanie Predstaničného námestia

Poslanci miestneho zastupiteľstva za Staré Mesto schválili návrh na zmenu názvu Predstaničného námestia na Námestie Franza Liszta. Keďže podľa zákona môže názvy ulíc či verejných priestranstiev meniť až mestské zastupiteľstvo, staromestskí poslanci zároveň schválili predloženie návrhu mestským poslancom.

Nový názov bude až v marci

Bratislavčania sa však po Námestí Franza Liszta prejdú až po predčasných marcových voľbách. Do hry totiž vstupuje zákon o obecnom zriadení, ktorý nedovoľuje určovať či meniť názvy ulíc a verejných priestranstiev odo dňa vyhlásenia volieb. Tie musia byť vyhlásené najneskôr 110 dní pred ich konaním, čo spadá na 19. november. Mestskí poslanci sa stretnú 24. novembra, kedy síce vše-

obecne záväzné nariadenie o zmene názvu verejného priestranstva prijať môžu, do platnosti sa však dostane až po 10. marci.

Námestie malo byť na konci Ventúrskej

Snaha o pomenovanie ulice či námestia menom Franza Liszta má korene už v dávnejšej minulosti. Vzhľadom na dvesté výročie Lisztovho narodenia tieto snahy obnovila Matica Slovenská. Tá priniesla viacero návrhov, ktoré však neprešli odbornými komisiami. „S návrhmi Matice Slovenskej som mal problém, pretože mnohé nemali urbanistický charakter námestia a ďalšie návrhy sa týkali historického jadra mesta,“ vyjadril sa v diskusii Štefan Holčík (NF). Ako ďalej vysvetlil, historické jadro mesta je mestskou pamiatkovou rezerváciou a nikde na svete sa v takomto území mená ulíc či verej-

ných priestranstiev nemenia. Posledným zverejneným návrhom bol priestor „križovatky“ ulíc Ventúrska – Panská – Strakova. Tento návrh však taktiež komisia neschválila a tak miestni poslanci nakoniec schvalovali čerstvý návrh Štefana Holčíka, ktorý mení názov Predstaničného námestia na Námestie Franza Liszta. Holčík pri tomto návrhu vychádzal z budúceho vzhľadu priestoru pred stanicou, ktorá má mať po niekoľko rokov meškajúcej rekonštrukcii charakter námestia, a nie „jednej dlhej neupravenej ulice“.

Adresy zostávajú

Zmena názvu námestia nebude mať vplyv na adresy trvalého pobytu. Na navrhovanom priestranstve sa totiž okrem staničnej budovy a polyfunkčných objektov nachádza len stánok rýchleho občerstvenia.

(pj)

„Predstaničné námestie Franza Liszta“ je urážkou a ponížením

Ak porozumieme starým koncepciám o Franzovi Lisztovi, s prekvapením zistíme, do akej miery aj totalitný systém prekvapivo súhlasil s promadařskými koncepciami vidieť Franza Liszta ako tuláka, nomáda či Cigána. Nevadilo to ani tej časti muzikológov či znalcov kultúry, od ktorých by sme mohli očakávať aj iné názory. Dnes už vieme, že celý problém okolo osobnosti Franza Liszta tkvel v nekonečných diskusiách okolo jeho identity. Navrhnuť námestie Franza Liszta v priestore hlavnej stanice vyzera na prvý pohľad ako niečo racionálne, ba uspokojujúce. Ale z hľadiska hlbších kulturologických pohľadov takýto návrh nesie so sebou viac záľudností alebo aj zásadných anomálií v samotnom prístupe, ktorými je tak silne poznačená práve Bratislava. Veď už len skutočnosť, že ulice pomenované po známych umelcoch hlavného mesta Slovenska, napríklad po Hummelovi, Haydnovi, Beethovenovi a iných (samozrejme, patril by sem aj Liszt), sa nenachádzajú v starom historickom meste, je niečo neprirodzené, už len z hľadiska propagácie a cestovného ruchu, čo nemá obdobu nikde na svete.

Stanica ako miesto príchodu a odchodu, teda synonymum premiestňovania, neustáleho kriku a pohybu, ako človek vo vetre, ktorý akoby nebol na zemi, ale skôr bez domova... Pripomína to aj súsošie Štúrovcov Tibora Bartfaya, ktorí akoby stratili zem pod nohami a akoby mali byť vystavení vetru alebo aj samotnú sochu Svätopluka, ktorá nestojí najpevnejšie na štyroch nohách. Ak sa pozrieme na isté tendencie vzniku tohto leitmotívu už ako zotrúvajúcej kultúrnej idey v Bratislave v poslednom období, vzniká dojem, že asociácie „veternej kultúry“, teda nestálosti, likvidácie, zničenia, sa javí

ako makroprojekt, o ktorom sa do dnes nehovorilo. Spomeňme knihu *Veterné topánky* D. Machalu alebo film *Liszt vo vetre* od M. Tkáča, ktoré pripomínajú asocičnú súvislosť s návrhom Š. Holčíka o „predstaničnom námestí Liszta“ na bratislavskej hlavnej stanici.

Samozrejme, že tu nejde o otázku, či Liszt cestoval alebo nie. Veď kto z veľkých umelcov necestoval? Kto by už dnes nevedel, že Verdiho, Rossiniho, Berliozu, Mayerbeera alebo Beethovena si národy neumiestňujú na stanicu, ale do centra svojich miest. Myslím, že kto tomu nerozumie, nemôže hovoriť do slovenskej kultúry v hlavnom meste Slovenska. Predstaničné námestie pomenované po Franzovi Lisztovi je z hľadiska poznania celého zápasu tohto génia o svoju identitu skutočným výsmechom, ktorý si Liszt k svojmu 200. výročiu narodenia nezaslúži. Navrhujem, aby sa našlo riešenie umiestniť Franza Liszta do centra starého mesta Bratislavy.

Miroslav Demko,
prezident Lisztovskej spoločnosti
na Slovensku

Zrekonštruovaný hrad prilákal tisíce zvedavcov

(dokončenie zo str. 1)

Hrad má aj výťah

Novinkou v hradnom paláci je aj výťah, ktorý spája západnú terasu s priestormi hradu. Bývalý kryt civilnej obrany sa zmenil na výstavné priestory. V známej Rytierskej sieni na prvom poschodí sa veľa zmien neudialo, z historicko-architektonických dôvodov v nej ubudlo jedno okno. Ešte pred začatím búracích prác v priestoroch Hudobnej siene rozobrali organ, ktorý tu verejnosť mala možnosť prvý krát počuť v roku 1976, a ktorý sa skladá z vyše 4000 súčiastok. Na druhom poschodí vznikla obrazáreň, ktorá má zároveň pre svoje rozmery aj prípadnú štátno-reprezenta-

tívnu funkciu pri podujatiach s veľkým počtom ľudí. Tretie poschodie má byť priestorom pre reprezentatívnu výstavu dejín Slovenska Klenotnica národnej kultúry Slovenska. V podkrovných priestoroch sa počítá s umiestnením depozitára Slovenského národného múzea.

Od stredoveku po súčasnosť

Návrh priestorov nie je historicky jednotný. Má odzrkadľovať skôr rôznorodý charakter, historický kontext a rôznorodý účel jednotlivých priestorov. Návrhy priestorov prvého a druhého poschodia vychádzajú zo stavu a dispozičného riešenia v tereziánskom

baroku. Na základe historických podkladov, nálezoých situácií a analógií dobových cisárskych palácov Márie Terézie sa slohovo a štýlovo približujú k prejavu zo 60. rokov 18. storočia. Tretie poschodie dispozične vychádza z historickej podoby, architekti sa však rozhodli štylizovať ho súdobo, aby tak vytvorili výtvare neutrálne prostredie slúžiace obrazárni. Hudobná sieň je ponechaná vo výraze súčasnej podoby ako doklad vývojovej etapy hradného paláca.

Rozpočet navýšila aj vzduchotechnika

V roku 2008 bol rozpočet na stavebné práce predpokladaný na

vyšie 39 mil. eur. Na začiatku projektu sa predpokladalo, že vzduchotechnikou budú vybavené iba priestory štátnej reprezentácie. Pre priestory SNM, ktoré zaberajú asi 80% celkovej plochy paláca sa so vzduchotechnikou nepočítalo. Nakoniec ju však inštalovali aj tu. Spolu s bezpečnostným zariadením a špeciálnym automatizovaným sprievodcom pre SNM sa rozpočet navýšil až na dnešných cca 63 mil. eur. Do rozpočtu zasiahli aj archeologické výskumy. Na dokončenie rekonštrukcie paláca, ako aj okolitých objektov, potrebuje štát ešte asi 61 mil. eur.

(pj)

Do studeného Dunaja sa opäť ponoria „ľadové medvede“

Pri príležitosti piateho výročia vzniku občianskeho združenia Slovenské ľadové medvede a piateho výročia vytvorenia slovenského rekordu v 24-hodinovom zimnom štafetovom plávaní „vlezú“ do Dunaja päťdesiatu otužilcov, ktorí budú plávať od Slovenského národného múzea po sochu Milana Rastislava Štefánika pred Europeou. Skúsenejší z nich absolvujú celý tisícmetrový úsek, ostatným ich postačí päťsto.

Akcia je naplánovaná na nedelu

27. novembra, začína sa o 13.30 h. Plavci sa stretnú „pod Štefánikom“, kde si zaspievajú hymnu otužilcov, ktorej autorom je dlhoročný otužilca a operný spevák Martin Babjak. Potom sa premiestnia k múzeu.

Teplota vody v Dunaji by mala mať šesť až sedem stupňov, takú považujú „ľadové medvede“ za studenú. O ľadovej hovorí až vtedy, keď má menej ako štyri.

(ld)

PREDAJ - SKLAD - VYSOKÁ pri MORAVE

Predáme jednopodlažný sklad (930 m²) na komerčné využitie v obci Vysoká pri Morave (len 25 km od Bratislavy).

Prístup pre kamióny, čelná nakladacia rampa.

Cena dohodou.

Bližšie info na tel.č. 0905 615 539.

www.darafashion.sk

d FASHION

SLOVENSKÝ VÝROBCA

vyrábame z talianskych a francúzskych materiálov

úpravy zdarma

ďalej ponúkame šitie na mieru

Po-Ne: 10:00-21:00

NAJVÄČŠÍ VÝBER DÁMSKÝCH KABÁTOV už od 83 €

predajňa

d FASHION

(1. posch. oproti Pošte)

POLUS CITY CENTER,

Vajnorská 100, Bratislava

Chlapec z Račianskej prerazil

Matúš Valent - stálica svetového fitness modelingu

Matúš nechýba na prestížnych narodeninových oslavách, tentokrát u Paris Hilton.
foto Matus Valent archiv

Každý z nás má svoje plány, ideály a predstavy, akým smerom sa v živote vybrať, čo dosiahnuť a ako ho naplniť. Nie každý však pre naplnenie svojho sna urobí, alebo môže urobiť potrebné a odvážne veci. Bratislavský kuriér sa rozprával s Bratislavčanom Matúšom Valentom, ktorý seba, ale i naše mesto a krajinu už dlhé roky reprezentuje vo svete fitness modelingu – a neobyčajne úspešne si plní svoj sen.

Matúš, žiješ už 8 rokov v Kalifornii, kam si sa vybral týždeň po tvojich promóciách na FTVŠ UK. Prešiel si tam rôznymi etapami vývoja a skončil si pri fitness modelingu. Prečo? Čo si máme pod tým predstaviť?

Muscle & Performance
foto Robert Reiff

Do Kalifornie som priletel týždeň po štátniciach, čiže k promóciám alebo prebraní si svojho diplomu som sa ani nedostal. Otec mi nakoniec diplom poslal poštou asi o rok neskôr. V Amerike som si od úvodu prešiel naozaj rôznymi etapami. Prvé dva roky som maľoval domy, väčšinou som robil manuálne. Po asi dvoch rokoch som si povedal, že treba skúsiť niečo, čo som aj študoval a tak som maliarčinu zanechal a urobil som si kurz osobného trénera vo fitness centre. Neskôr som vytiahol aj svoju masérsku licenciu a pri tom som ostal až doteraz. Táto práca mi dala dostatok voľného času, aby som začal na seba tvrdo pracovať.

Po šiestich rokoch sa tak môžem pochváliť vyše 120 časopismi so 17 titulnými stranami v 8 krajinách, a to ako fitness model, čo je v podstate odvetvie modelingu, kde vhodné typy mužov a žien reprezentujú značky s doplnkami športovej výživy, oblečenia, či posilňovacieho náčinia. Fitness modeling predstavuje jedincov, ktorí sú vo forme, vyzerajú zdravo a atraktívne. Je to úplne iný smer ako kulturistika, oveľa viac bližší bežnej populácii.

Existuje niečo podobné aj na Slovensku? Sleduješ to trochu?

Nemyslím. Trh u nás doma, ale aj celkovo v strednej Európe je malý, preto sa väčšina fotení, filmovaní, ale aj súťaží odohráva v USA. Mám kamarátov z odvetvia, ktorí patria k špičke a prišli do Kalifornie z Anglicka, Francúzska či Švédska. Tak, ako aj u nás, aj tam je uplatnenie limitované. Veľké množstvo finálnych produktov, článkov a fotografií sa robí práve v Los Angeles a potom sa predáva do časopisov po celom svete, vrátane Slovenska.

Dosiahol si v tejto oblasti nemalé úspechy. Ktoré si ceníš najviac?

Najviac si asi cením moje titulné strany v časopisoch. Veľkým úspechom pre mňa bolo však aj víťazstvo na súťaži Model America v 2006, ktorá sa konala v Hollywoode, kde sa mi podarilo zvíťaziť spomedzi 60 súťažiacich. Takisto som triumfoval na Model California v 2005 a 2006, na Model Universe, ktorá sa koná každé leto v Miami, sa mi podarilo v roku 2006 skončiť na treťom mieste.

V súčasnosti pôsobím v dvoch televíznych reklamách, ktoré už vyše roka bežia na skoro všetkých amerických stanicích.

Od istého času si však prestal súťažiť, prečo?

Od víťazstva na Model America v 2006, keď som si uvedomil, že vyššie sa už dostať nedá. Samozrejme aj preto, že samotné súťaže nie sú finančne honorované. Tento rok však IFBB prišla s novou kategóriou Physique Model, tak mož-

no v budúcnosti sa ešte niekde objavím.

Svoj „americký sen“ sníváš už niekoľko rokov úspešne a intenzívne. Akým smerom sa tvoje myšlienky uberajú ďalej?

Život a životný štýl, ktorý vediem posledné roky, sa mi veľmi páči. Aj keď začiatky boli ťažké, drinou, slušným správaním a pozitívnym prístupom som sa dostal tam, kde som a úplne sám.

Vďaka titulkám a reklamám som sa dostal vo fitness odvetví do povedomia, ďalší cieľ je pretaviť svoje doterajšie úspechy do niečoho aj finančne aj žánrovo vyššieho. Byť vo filme, možno v nejakej akčnej úlohe, by bolo vynikajúce, dúfam, že tvrdou prácou sa mi tento sen jedného dňa splní.

Držíme palce, vráťme sa krátko ešte do Bratislavy. Udržuješ kontakty? Čo ti za „veľkou mládkou“ chýba?

Kontakty sa po 8 rokoch dosť vytratil, ale mám zopár veľmi blíz-

foto Mark Wangerin

kých kamarátov, s ktorými som v častom kontakte. Bratislava, ale aj Slovensko mi samozrejme chýbajú, spolužiaci zo školy, spoluhráči z Interu, kde som vyše 8 rokov hrával volejbal, ale aj kamaráti z Kuchajdy, kde som trávil skoro každé leto. Bratislava je krásna a propagujem svoju krajinu a svoje rodisko, kde sa len dá.

Stretávaš sa aj so svetovými hviezdami z rôznych oblastí „show biznisu“. Vedia niečo o Bratislave? Ako vnímajú Slovensko?

Áno, stretol som už mnoho celebrit, vrátane mien ako Paris Hilton, Sharon Stone, Shaquile O'Neil, Paula Abdul, Simon Cowell, Vladimír Klička a mnoho iných. Nemyslím, že by mali dostatok informácií o Slovensku alebo dani v strednej Európe, iba ak by tam náhodou vystupovali v minulosti alebo boli na dovolenke. Pár rokov dozadu sa ma jedna mladá dievčina pýtala, odkiaľ som, a keď som jej odpovedal, že „Europe“, ona na to reagovala, „What, New York?“. To nasvedčuje, že hlavne mladí ľudia nemajú moc prehľad o mimoamerickom dani.

(ki)

Tri tituly pre Dunajplavbu

Tri majstroské tituly a dovedna až sedem medailí. To je úspešná bilancia zápasníkov Dunajplavby Bratislava zo seniorských majstrovstiev Slovenska vo voľnom štýle. V telocvični na Horáckej ulici bojovalo o medaily dovedna 55 borcov z desiatich slovenských klubov a diváci videli viacero zaujímavých súbojov.

Jedným z vrcholov šampionátu bol súboj kategórie do 66 kg, v ktorom vekom ešte stále junior Dunajplavby Peter Obžera zvíťazil nad košickým obhajcom titulu Jakobom Kačeňákom. Medzi najhodnotnejšie zápasy patrili i duel v kategórii do 84 kg medzi domácim Kachaberom Chubežným s Danielom Dancákom, rovnako z Košíc a v kategórii do 74 kg medzi košickým Danom Pálinkásom a nakoniec bronzovým Bratislavčanom Róbertom Ollém.

Tretí titul pre Dunajplavbu získal Jozef Jaloviar v kategórii do 96 kg, Norbert Meszároš do 55 kg vybojoval striebro, rovnako ako René Matejov do 84 kg a bronz v najťažšej kategórii (do 120 kg) si pripísal Štefan Vojčák. Bratislavský klub

nazbieral rovnaký počet najcennejších kovov ako víťaz v hodnotení družstiev ZK Košice 1904, no vý-

chodniari mali na konte viac „plačiek“ za 2., resp. 3. miesta.

(ki)

Medailisti Dunajplavby Bratislava:

jednotlivci:

do 55 kg:	2. Norbert Meszároš
do 66 kg:	1. Peter Obžera
do 74 kg:	3. Róbert Ollé
do 84 kg:	1. Kachaber Chubežný, 2. René Matejov
do 96 kg:	1. Jozef Jaloviar
do 120 kg:	3. Štefan Vojčák

družstvá:

1. ZK Košice 1904 64 b.,
2. ZK Dunajplavba Bratislava 43,
3. ŠKP Banská Bystrica 11.

Slovanista Halenár v klube stovkárov

Futbalový útočník Juraj Halenár z bratislavského Slovana je už v elitnom klube stogólových kanonierov slovenskej najvyššej súťaže. V ére samostatnosti je len druhým hráčom po Róbertovi Semeníkovi, ktorý sa môže pochváliť týmto úspechom.

Bývalý hráč bratislavského Interu a Artmedie Petržalka dosiahol magickú hranicu v novembrovom zápase 16. kola Corgoň ligy na pasienkoch proti Banskej Bystrici. Strelil v ňom dva góly s poradovými číslami 99. a 100. Aj vďaka nim slovenský majster vyhral 3:2.

„Je to úžasné. V prvom rade by som to chcel venovať mojej sestre, rodičom a všetkým, ktorí mi na presné zásahy prihrali. Bez spolu-

hráčov by som sto gólov nenastriehal. Viem, že je to možno len Corgoň liga, no aj tak ide o niečo výnimočné. Som rád, že som niečo takéto dosiahol. Neskončil som pritom, budem sa snažiť dávať góly aj naďalej. Možno si to ešte neuvedomujem. Musím zaplatiť 500 eur do kasy, ale nemám s tým žiadny problém. Samozrejme, vymyslel to Filip Šebo, takže to musím rešpektovať,“ povedal v rozhovore pre oficiálny klubový web 28-ročný, ktorý stovku zakončil impozantným spôsobom. Víťazným zásahom v nadstavenom čase z priameho kopu, keď loptu excelentne poslal do siete od brvna. „Z tejto pozície som skóroval asi druhý – tretíkrát. Bol dôležitý a bol stý. Zapamätám si ho

navždy. Priznám sa, že som pred streľbou na túto metu myslel. Tréner na nás kričal, aby sme si to posunuli, ale mne sa lepšie strieľa zo stoja, keď je lopta v pokoji. Myslel som si, že ide do brvna, ale napokon to tam padlo. Bol to neuveriteľný moment.“

Halenár, ktorý počas pamätnej spanilej jazdy Artmedie Petržalka v prestížnej Lige majstrov 2005/2006 strelil v 2. predkole do siete slávneho Celticu Glasgow ešte na Tehelnom poli tri góly, si spomenul aj na svoj prvý presný zásah: „Dal som ho ešte v drese Interu hlavou do siete Prešova.“

(fa)

Vojtko novým koučom basketbalového Interu

Novým trénerom basketbalového klubu Inter Bratislava sa stal Ivan Vojtko, ktorý podpísal zmluvu do konca prebiehajúcej sezóny. Na poste vystriedal srbského kormidelníka Stevana Tota, ktorého vedenie tímu odvolalo po neuspokojivých výsledkoch v českej súťaži Mattoni NBL.

„Žlto-čierni“ hrajú v najvyššej českej lige od začiatku prebiehajúcej sezóny, no vôbec sa im nedarí, keď si v doterajších 13 dueloch pripísali na konto len dve víťazstvá a s 15 bodmi im patrí predposledná 13. priečka v tabuľke.

Štyridsaťšesťročný Vojtko už odkoučoval na lavičke prvý zápas proti Astrum Levici a úspeš-

ne. Bratislavčania slovenského rivala v českej súťaži zdolali 77:67. „Zatiaľ som toho veľa nestihol, dohodli sme sa na základných, hlavných bodoch. Dúfam, že táto dohoda bude pre obe strany výhodná,“ povedal médiám nový tréner. „Situácia v klube nie je dobrá, tím nehral dobre. Na prvom tréningu som si viac-menej overil, že veľa vecí vyplýva z toho, že individuálne schopnosti a vlastnosti hráčov sú dosť zanedbané a na tom musíme popracovať. Keď majú hráči individuálne problémy, tak je jasné, že sa v zápase kopí množstvo chýb, čo je jeden z problémov Interu,“ pomenoval Vojtko hlavné nedostatky. „Keďže nemáme ani jed-

ného skúseného slovenského hráča, tak to musia ťahať cudzinci. Každý má svoje klady, ale ani jeden nie je taký, že by potiahol to mužstvo k víťazstvu. Kvalita jedného dvoch cudzincov by mala byť lepšia. Výsledky ukazujú, že ten tím nie je v lige konkurencieschopný,“ dodal Slovak s nemeckým pasom, ktorý vyštudoval trénerstvo v Moskve a potom viedol mládež na Slovensku. Neskôr pôsobil v Žiline, trénoval ženy košickej Cassovie a od roku 1997 pracoval prevažne v Nemecku. S českým BK Synthesia Pardubice získal bronzové medaily a naposledy viedol BG Karlsruhe.

(ki)

Hlasujeme za najúspešnejších športovcov metropoly i kraja 2011

Bratislavčania môžu oddnes (14. november) až do 11. decembra t.r. hlasovať na oficiálnej internetovej stránke mesta (www.bratislava.sk) za najúspešnejšieho športovca slovenskej metropoly i samosprávneho kraja za rok 2011. Hlavné mesto SR, Bratislavský samosprávny kraj a združenie telesnej kultúry vyhlásili 19. ročník „Ankety o najúspešnejšieho športovca a športový kolektív mesta, kraja“, pričom víťazi tohtoročnej ankety budú vyhlásení počas slávnostného ceremonálu 22. decembra 2011 v Zrkadlovej sále Primaciálneho paláca. V jednotlivých kategóriách budú ocenení piati najlepší seniori, traja juniorskí reprezentanti a taktiež najúspešnejší športový kolektív. Vyhlásenie športovcov roka 2011 uzaťvorí trojka najúspešnejších telesne postihnutých reprezentantov.

Vo všetkých kategóriách sa hlasuje bez rozdielu pohlavia. Každý

(red)

Za účasť na zimnej Sporttube.day možno vyhrať tisíc eur

Zimnú Sporttube.day (súťaž) organizuje bratislavská župa s občianskym združením Pre zdravie našich detí, určená je deťom zo základných a stredných škôl, školských zariadení a centier voľného času v hlavnom meste a na území Bratislavského samosprávneho kraja.

Úlohou súťažiacich je zorganizovať športový deň a videozáznam „zavesiť“ na sporttube.sk. O víťazovi rozhodne porota, získa tisíc eur. K deťom „poputuje“ aj 150 vstupeniék na zápasy Slovanu Bratislava v slovenskej extralige, učiteľov z najúspešnejších škôl odmenia športovými súpravami.

(ld)

Dostihy sú už v zimnom spánku

Dostihová sezóna v petržalskom Závodisku sa v posledný októbrový deň uložila na niekoľkomesačný zimný spánok. Víťazom hlavných pretekov záverečného 21. mítingu sezóny 2011 v Starom háji - Veľkej októbrovej ceny sa stal favorizovaný trojročný ryšiak Pacino Mo s talianskym džeokejom Ninom Murrom.

V rovinových pretekoch I. kategórie na 2000 metrov pre trojročné a staršie kone s prémieu 6000 eur dominoval zverenec Zuzany Kubovičovej a chorvátskeho majiteľa Mladena Rihtariča pred rovesníkom belušom Oldfieldroadom s novo-pečeným slovenským majstrom jazdcov na roviny Jaroslavom Línkom. Na treťom mieste finišoval štvorročný ryšiak Raimond v sedle s džeokejom Zdenkom Šmidom. Pacino Mo v závere odolal útoku Oldfieldroadom, keď mu predĺžil cestu k cieľu, no aj napriek tomu, že na

cieľovej čiare bol medzi koňmi iba rozdiel hlavy, porota potrestala Taliana iba pokutou 50 eur a výsledok zostal v platnosti.

Línek si len tesne predtým v sedle Dessona (zverenca Čestmíra Olehlu) pripísal 24. tohtoročný triumf získal domáci titul. V konečnom poradí trénerov sa už nič nemohlo zmeniť na úspechu Kubovičovej, ktorej zverenci „zarobili“ skoro 84-tisíc euro. Vavríny v súťaži majiteľov uspela Autoopravovňa Strnisko pred stajňami MPL Racing a Bors Břeclav.

Hlavným magnetom posledného dňa sezóny bola symbolická rozlúčka najúspešnejšieho koňa novodobej histórie slovenského turfú Ryana. Reprezentant stajne MPL Racing a zverenec Jaroslava Hanáčka odchádza do Žrebčína Napajedla.

(ki)

V Bratislave sa vďaka ZSE opäť predstaví aj operná diva Edita Gruberová

Blíži sa 47. ročník Bratislavských hudobných slávností

Na prelome novembra a decembra sa von zväčša hlási mrazivý severák, v útulnej atmosfére koncertných siení - pre tento rok počas rekonštrukcie Reduty ešte v historickej budove SND, budú znieť vzrušujúce tóny hudby. 47. ročník Bratislavských hudobných slávností sa začína už v piatok 25. novembra a potrvá 16 dní, počas ktorých si budeme mať možnosť vypočuť 26 koncertov. Príde doslova svetová špička.

Edita Gruberová je pojem – opernú divu – koloratúrnú sopránistku s mimoriadnym rozsahom a objemným volumenom (ako ju hodnotia kritici) s bohatou paletou dynamiky, a priam geniálnymi technickými dispozíciami pre ozdobný spev, budeme mať možnosť vidieť a počuť na dvoch koncertoch. Umenie v podaní Edity Gruberovej a jej anjelského hlasu povznesie vďaka partnera koncertu poslucháčov v Dóme sv. Martina v sobotu 26. novembra, strhujúcim zážitkom bude

aj Gruberovej Lucrezia Borgia, hlavná postava rovnomennej opery Gaetana Donizettiho (2.12.).

Tohtoročné BHS by sme mohli charakterizovať aj ako výnimočnú prezentáciu hviezd a súčasne priestor pre mladých umelcov našich i zahraničných. K tým prvým patrí „huslista storočia – novodobý Paganini“ Američan Joshua Bell, ktorý na stradivárkach z roku 1713 zahrá Sibeliov koncert spolu s Oslo Philharmonic Orchestra (29.11.). Ďalším umelcom z tejto kategórie je Grigory Sokolov – dnes považovaný za jedného z najväčších klaviristov a jeho recitály majú triumfálne prijatia (3.12.).

Hviezdy však nemusíme hľadať len za hranicami – mladý slovenský dirigent Juraj Valčuha dobyl svet. Momentálne je šéfdirigentom orchestra RAI Torino, s ktorým príde akoby symbolicky zavŕšiť rok, kedy si Taliansko pripomína 150. výročie zjednotenia.

Tento rok je na programe BHS

Edita Gruberová foto Ctibor Borský

MAISKY Mischa

Joshua Bell foto Credit Marc Hom

možno viac severskej hudby a jej interpretov ako inokedy, pretože popri spomínanom nórskom orchestri prídu reprezentanti z Estónska aj Litvy - napríklad s charizmatickým violončelistou Mischom Maiskym.

Aj na BHS prispejeme k tohtoročnej „lizztomanií“ a „mahlerovskému roku“ v podaní našich južných susedov a Maďarského národného filharmonického orchestra.

BHS však otvorí Slovenská filharmónia dielom jubilujúceho skladateľa, ktorý čerpal zo slovenskosti, slavanskosti, aby sa stal svetovým – Jána Cikker. Jeho tvorba je zastúpená viacerými skladbami aj operou Mr. Scrooge.

Slovenskí interpreti sa predstavia v mladých zostavách Quasars Ensemble, súboru Musica aeterna, ale aj ako vynikajúci sólisti Milan Paľa, Magdaléna Bajuszová, Dalibor Karvay spolu so svojím rakúskym kolegom Stefanom Stroissnigom, alebo mladý basbarytonista Tomáš Šelc, ktorý zaspieva piesne z repertoáru slávneho Paula Robesona.

A napokon spomeňme ešte jednu z dominant BHS a to je medzinárodná súťaž New Talent – Cena Nadácie SPP. Radi konštatujeme, že do semifinále sa prebojoval opäť náš talentovaný reprezentant – huslista Karol Daniš.

Výber interpretov aj diel je rôznorodý, pestrý, inšpirujúci – ako umelci a život sám. A v tom je deviza programu 47. ročníka BHS.

(cs)

partner podujatia

Spevácky zbor oslávi výročie slávnostným koncertom

Štyri desaťročia uplynuli od vzniku jedného z najvýraznejších slovenských zborových telies, Speváckeho zboru mesta Bratislavy. V štyridsaťročnej histórii zboru sa vynímajú spolupráce s poprednými zahraničnými orchestrálnymi telesami. V priebehu doterajšej činnosti uskutočnil Spevácky zbor mesta Bratislavy cca 750 vystúpení, z toho viac než tretinu v zahraničí. Jeho rozsiahly repertoár zahŕňa vyše 133 omší, oratórií, kantát i opier rôznych štýlových období a tiež stovky à cappella skladieb renesancie, baroka, klasicizmu, romantizmu či diel skladateľov 20. storočia. Na konte má premiéry mnohých skladieb súčasných slovenských skladateľov, ako aj početné nahrávky pre Slovenský rozhlas

a Slovenskú televíziu.

Slávnostný koncert pri príležitosti 40. výročia jeho založenia sa uskutoční 4. decembra v rámci Bratislavských hudobných slávností o 16.00 v historickej budove SND v Bratislave. Pod vedením prof. Ladislava Holásk, ktorý je jeho dirigentom a umeleckým vedúcim od roku 1977, predvedie jubilujúce teleso najskôr Omšu D dur op. 86 Antonína Dvořáka, ktorú v druhej časti vystriedajú o poznanie živelnjšie, rytmické zborové pasáže z populárneho diela Carla Orffa - Carmina Burana - v autorizovanej verzii pre zbor, dva klavíry a bicie nástroje.

(red)

Woody Allen príde do MDPOH

Robert Roth, Michaela Čobejová, Petra Vajdová, Lucia Vráblicová, Richard Stanke, Tomáš Vravník a Dušan Cinkota. To sú predstavitelia jednoaktoviek Riverside Drive a Old Saybrook známeho amerického režiséra, scenáristu, spisovateľa, dramatika a herca Woodyho Allena, ktoré sú ďalšou vlastnou premiérou Mestského divadla P. O. Hviezdoslava. Cieľom predstavenia realizovaného v spolupráci s OZ Squat je priblížiť bratislavským divákovi tvorbu tohto svetovo uznávaného autora. Svieže komédie riešia vzťah medzi mužom a ženou, ale tiež neveru

komediálnym spôsobom. Tí, ktorí poznajú Allenovu tvorbu vedia, že na divákov čaká autorov špecifický humor, inteligentná ironia a bláznivé charaktery postáv. Slávnostná premiéra oboch jednoaktoviek sa uskutoční 26. novembra o 19.00 hod. V ten istý deň o 10.00 hod. si môžu návštevníci pozrieť verejnú generálku.

Čo si o samotnom predstavení myslia hlavní protagonisti?

Petra Vajdová: „Nevera v živote - smutná a bolestná vec. Ale nevera u Woodyho - vtípná a milá záležitosť. Mám ho rada.“

Michaela Čobejová: „Vynikajúco napísaná hra. Je známe, že autor neposkytuje práva automaticky na všetky svoje drámy a u nás sa nehráva často. Myslím si, že aj z tohto dôvodu si to všetci užívame.“

Robert Roth: „Je to veľmi ľudské, o nevere, ktorá je korením života, a Allen je toho najlepším príkladom. Manželstvo s adoptívnou dcérou? No, papa.“

Viac informácií na www.mdpo.sk

Jana Kopčová

Hrajte o 4 vstupenky

Súťaž o 4 vstupenky na predstavenie SLUKU: Gašparko, ktoré sa uskutoční 18. decembra o 15.00 hod. v MDPOH.

Súťažná otázka: Ktoré tri druhy umenia spája predstavenie Gašparko?

Správnu odpoveď pošlite do 29.11.2011 na sutazmdpoh@gmail.com, do predmetu napíšte SÚŤAŽ S BRATISLAVSKÝM KURIÉROM. Nezabudnite uviesť i telefónne číslo! Jedného z vás vyžrebujeme a súťažiaci získa 4 vstupenky na toto predstavenie. Ako pomôcka pri hľadaní správnej odpovede vám posluží web www.mdpo.sk

Výhercovia:

V čísle 19 vyhrala 2 vstupenky na predstavenie SLUKU Chorea Slovaca p. Mária Ficová. Výhercov kontaktujeme.

Dvojtýždenník **Bratislavský kuriér** vydáva Staromešťan, s.r.o. Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, E-mail: redakcia@bakurier.sk, tel. č.: 02/ 544 377 81 Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Adresa redakcie: Ventúrska č. 4, 811 01 Bratislava. Distribúcia: bezplatne do všetkých domácností a firiem v Bratislave. Registrované MK SR: EV3820/09.

Správa telovýchovných a rekreačných zariadení hlavného mesta SR Bratislavy, Junácka 4, 831 04 Bratislava, IČO: 00179663

v zmysle zákona č. 258/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 281 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov

v y h l a s u j e
obchodnú verejnú súťaž

o najvhodnejší návrh na uzavretie zmluvy na nájom nebytových priestorov nachádzajúcich sa na Plavárni Pasienky, Junácka 4 v Bratislave, katastrálne územie Bratislava – Nové Mesto.

Predmet obchodnej verejnej súťaže:

- nebytové priestory na prízemí Plavárne Pasienky v celkovej výmere 207,94 m² za účelom celoročného prevádzkovania reštaurácie a pohostinských služieb.

Podmienky obchodnej verejnej súťaže sú zverejnené na úradnej tabuli STARZu a na internetovej stránke www.starz.sk. Súťažné návrhy je možné podávať najneskôr do 6. 12. 2011. Kontaktná osoba: Ing. Bublincová Jana, tel. 02/44 373 200, E-mail: bublincova@starz.sk.

Ing. Jozef Chynoranský
riaditeľ STARZ

	FRANCUZSKÉ MUŽ. MENO (TEOBALD)	RÝCHLO HOVORILO, RAPOTALO	AGENTURA PRO ROZVOJ PODNIKÁNÍ	TERÉNNE VOZIDLO	SÚHVEZDIE SKORPIÓN	POMÔCKY: ACERAB, THIBAUT, RADIMOV, ALIVALLI, JELENEC, ANTHUS, SAZAN, RODOLFO, ORAK	DŽIBUTSKO (KÓD STÁTU)	STÚPENEC REALIZMU	NÁRAZOM ZASIAHLA	POHÁŇALO	CHAPLINOVA MANŽELKA	TRADE AND DEVELOPMENT AGENCY	MOL INDIE	HOMÉROV HRDINA	TALIANSKE MUŽ. MENO (RUDOLF)
VYJADRUJE POČET 3 LUDI						TVAR SLOVA (LINGV.)									
1.ČASŤ TAJNIČKY						NIE ZLOŽITO OSTROV V TURECKU									
RIŠA (TALIAN.)						ŽENSKÉ MENO STARŠIA ZNAČKA ZILETIK							IDENTIFIKÁCIA (SKR.) DIVY KAPOR		
BELIZE (KÓD STÁTU)			ROVNOBEŽKA KOPANÍM ZISKALI									MPZ SLOVINSKA BOLESTIVO			
FRANCUZSKA RIEKA				ZABÁVALO OBEC V OKR. SKALICA							LOPTA (ANGL.) OBEC V OKR. NITRA				
TIBET. JARABICOVÝ VTAK					POTREBA KOŠCA LICHÓTKA (ZRIED.)					2.ČASŤ TAJNIČKY HNEDO (HOV.)					
PREJAVOVAL ZALÚBENIE						ŠPZ OKRESU TRNAVA TLAČENICA			JASNEMODRO K (LEK.)						
	ODOVZDALA	JEDEN (RUS.) ZNAČKA ÚSTNEJ VODY					VALÓNŠKY NÁZOV MESTA ARLON PREDPONA S VÝZNAMOM TISÍCINA							SKR. SÚHVEZDIA POVOZNIK	VPIŤ, VŤIAHNUŤ DO SEBA
POŠTIPEM								V PRITOMNOSTI VÝZVA ZACHOVAŤ TICHO					ABVOLT (ZN.) TAM		
3.ČASŤ TAJNIČKY										LABŤUŠKA (ZDOL.)					
BLABOTALI															RUSKÉ ŽEN. MENO (VENUŠA)
GABROVITÁ HORNINA															URČIŤ CENU

Ako sa dozvieme aj na inom mieste, Cenu za umeleckú výnimočnosť vo svetovej kinematografii si v rámci tohtoročného, nedávno skončeného 13. ročníka Medzinárodného filmového festivalu Bratislava, v slovenskej metropole osobne prevzali Zdeněk a Jan Svěrákovi, charizmatická a talentovaná dvojica z Česka. Laureátom ocenenia a držiteľom pamätnej dlaždice na Filmovom chodníku slávy za rok 2011 sa stal **(dokončenie v tajničke)**.

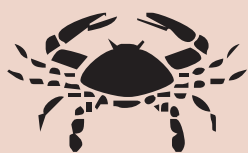
**v každom
vydaní
do konca
roka**

HOROSKOPY NA ROK 2012

od známej astrologičky Katky Čemickej

Rak

(22.6.-22.7.)

Všeobecné tendencie

Po vyše dvoch rokoch starostí sa situácia s vaším zdravím, prípadne starosti o staršieho, chorého člena rodiny, upokojuje. Do októbra sa iste všetky starosti typu rodina a práca rozplynú. Po celý rok riešite problém s osobou alebo inštitúciou, ktorá má moc a chce vás manipulovať. Nedajte sa, hlavne vy júnoví, hlavne pre tento rok. Ako zbraň a pomôcka zároveň je tu vaša intuícia, šiesty zmysel, ktorý vám vždy správne napovie, čo je správne a čo nie, aj to, akým spôsobom treba pristupovať k riešeniu rôznych situácií. Šťastie vám je viacej naklonené v prvej polovici roka, ale ani v druhej polovici nie je proti vám. Len na ten pravý rok si musíte počkať ešte rok.

Láska a manželstvo

Pocit zamilovanosti a šťastné osudové zvraty v oblasti citov poteší hlavne júnových rakov. Nechýba nová inšpirácia a príjemné podnety. Júloví, máte kritické mesiace len na jar. V manželstve a pevnom zväzku sa všetkým dobre darí do leta. Po „hrmavici“ cez letné prázdniny prichádza opäť pokojnejšie obdobie, nadviaže sa staré, alebo dokonca vznikne nové spojenie. Posledné mesiace roka sú na lásku ako stvorené, pravda, v manželskom trojuholníku nebudú chýbať hádky. V mladšej rodine možno čakať nový prírastok, alebo aspoň „zasiatie semiačka“ a prírastok príde onedlho.

Peniaze

Vaša finančná situácia od vlani sa nemení. Možno sa dostanete až do mínusu s peniazmi, pravda, pokiaľ nemáte dobrého sponzora. V lete dochádza k prudkému obratu. Mali by ste sa chytiť novej príležitosti, stojí za to a taká tak rýchlo zas nepríde. Cez leto môžete počítať s prebytkami.

Práca a zdravie

Rok je plný nervozity a drobných problémov. Napriek tomu sa opláca vydržať na starom mieste v zamestnaní a nemeniť prácu. Ideálna je spolupráca s cudzinou, avšak aby ste pritom radšej sedeli za počítačom, ako za volantom. Riziko zranenia na služobných cestách je vysoké. Zdravotne si treba tiež dávať veľký pozor na psychický stav, udržiavať vnútornú pohodu. Rozčuľovanie a nervozita u niekoho môže prerásť až do histérie. Niektorí zas nebude môcť vykonávať svoje pracovné povinnosti kvôli zápalovým, infekčným a podobným ochoreniam, prípadne kvôli častým horúčkam. Pozor aj na zlomeniny a pracovné úrazy.

V čom vám praje šťastie

Prostredníctvom informácií z televízie, internetu alebo kníh a časopisov sa dostávajú k novým poznatkom, ktoré rozširujú vaše obzory a dodávajú vám chuť a silu vyskúšať niečo nové, mocného. Možno začnete cvičiť nové, účinné cviky, možno sa energicky presadíte vo svojom okolí. Vplyvní priatelia a patróni vám dobre radia aj pomáhajú riešiť problémy, ktoré ako prichádzajú, tak odchádzajú.

Lev

(23.7.-22.8.)

Všeobecné tendencie

Nedá sa povedať, že by ste tohto roku mali na ružiach ustlané, alebo ak, tak aj s tými trnami. Ale najväčšie pozitívum roka je, že starosti, ktoré vás už dlho trápi, sa v priebehu prvej polovice roka pominú, až úplne rozplynú, ibaže od jesene sa začne iný druh komplikácií. Rok je mimoriadne priaznivý na lásku. Tohto roku ani jedno levie srdiečko nezostane smutné a osamotené. Toľko šťastia v láske, ale aj v umeleckej tvorbe, býva málokedy rok, tak sa tešte a využite to naplno. Od jesene sa začína iný druh starostí ako na začiatku roka. Tým, že ste svieži a oddýchnutí, dokážete ich v pohode riešiť bez straty nadhľadu nad vecou.

Láska a manželstvo

Tohto roku vám šťastie v láske praje oveľa viacej ako po iné roky. Príležitosti na flirt a možno aj pravú lásku budú. Záleží na vás, či ste verný tip a zostanete pri tej láske, ktorú ste si vlani alebo ešte predtým našli, alebo pôjdete skúšať šťastie inde. V manželstve vládne pravá láska, súdržnosť, vernosť a oddanosť, stabilita a v druhom polroku aj šťastie. Ak ste si nie istí, či toto manželstvo je to pravé, tak eventuality návrh na rozvod je najlepšie podať v posledných troch mesiacoch roka. Vtedy rozvod dopadne podľa vašich predstáv. Naopak na uzavretie sobáša je najlepší jún a júl, ak ste augustoví, tak aj august, okolo vašich narodenín.

Peniaze

Isté je, že v prvej polovici roka sa budete veľmi snažiť, aby ste si zarobili viacej peňazí. Na jednej strane vám v tom Šťastena pomáha, na druhej strane pozor, aby ste neprišli do rozporu so zákonom. Aj strata zamestnania by bola možná, prípadne sami by ste dali výpoveď, pravda, za účelom získania lukratívnejšieho zamestnania. Druhá polovica roka prináša „sladké sny na vavrínoch“.

Práca a zdravie

Ste rodení šéfovia a vedúci, mali by ste na to myslieť po celý rok. Vo vedúcej funkcii sa vám skvele darí, máte plno dobrých nápadov a ešte lepších podriadených, ktorí tie nápady zrealizujú. Po zdravotnej stránke je to tiež dobrý rok, avšak mali by ste vedieť dokázať vypnúť a cez dovolenku ozaj relaxovať. Ideálne obdobie na takéto nie aktivity, ale pasivity, je leto, letné prázdniny.

V čom vám praje šťastie

Rok je mimoriadny v tom, že je v ňom viacej šancí uspieť pri osobnom styku a presvedčaní ako po iné roky. Hlavne celé letné prázdniny uspejete svojimi argumentmi, ale aj svojim osobným šarmom a fluidom osobnosti. Využite tento dar, ktorý máte síce vždy, ale nie vždy sa dá tak účinne použiť ako teraz. Darí sa vám aj v práci, hlavne v prvom polroku a máte skvelých patrónov.

**Viac o svojom
znamení nájdete
v novom vydaní**

Publikáciu Horoskop 2012 si môžete zakúpiť v novinových stánkoch.

**ČO NÁS ČAKÁ !
ČO NÁS ČAKÁ?**

**ČO NÁS NEMINIE !
ČO NÁS NEMINIE?**

Všeobecné tendencie
Domov a rodina
Láska a manželstvo
Peniaze
Práca a zdravie
Cesty a štúdia
Priateľstvá a plány do budúcnosti
V čom nám praje šťastie
Dobrá rada